

Марина Джуджар

ПРИКМЕТНІКІ У РУСКИМ ЯЗИКУ

ЕДИЦІЯ
ИНОВАЦІЇ
ВЛАДИМИР
ГАРЯНСКИ

**ЕДИЦІЯ
ИНОВАЦІЇ
ВЛАДИМИР
ГАРЯНСКИ**

ISBN 978-86-89945-07-2

Прикметніки у руским язичу

Видаватель
Завод за культуру войводянских Руснацох

За издавателя
мр Сергей Тамаш, директор

Лектура
Марина Джуджар

Автор мастер роботи
Марина Джуджар

Подобово графичне ришенє
Игор Орсаг

Друкарня
«Свен» д.о.о Ниш

Место и рок друкованя
Нови Сад, 2015.

Тираж
100

Публикация реализована зоз потримовку
Покраїнского секретаријата за культуру
и явне информованє Влади АП Войводини

Публикација је објављена уз подршку
Покраїнског секретаријата за культуру
и јавно информисање Владе АП Војводине

Марина Джуджар

ПРИКМЕТНІКИ У РУСКИМ ЯЗИКУ

ЗАВОД ЗА КУЛТУРУ ВОЙВОДЯНСКИХ РУСНАЦОХ

Нови Сад, 2015.

Зміст

1. УВОД	7
2. ПРЕПАТРУНОК СТАНОВИСКОХ О ПРИКМЕТНІКОХ	9
2.1. Становиска руских лингвістох	9
2.2. Становиска славистох у вязи зоз прикметніками	27
3. КОРПУС ВИГЛЕДОВАНЯ	39
3.1. Хасновани жридла за вигледованє	39
3.2. Методологія у вигледованю	41
4. АНАЛИЗА КОРПУСА	43
4.1. Гавриїл Костельник Проза	43
4.2. Михайло Ковач На окраїску	55
4.3. Владимир Кочиш Паперови голуб	69
5. ЗАКЛЮЧЕНЄ	85
ЛИТЕРАТУРА	87

---

1. УВОД

Як тему моєї дипломської роботи вибрала сом *прикметніки (ад'єктиви)*. Прикметніки вироятно после меновнікох найважнейша файта словох. Зоз німа фарбиме язичну слику. Кед ше явя потреба же би ше означели нови зявеня и поняца, нови прикметніки ше одомашнюю у язичу, а дзепоедни вимераю. З оглядом же ше технології меняю, та ше гевти стари, место котрих ше зявели лепши, забуваю, а слова котри их означовали и описовали єдноставно падаю до забуца. У кніжкох котри сом анализовала мож видвоїц значне число прикметнікох. Повагу сом пошвещела шицким файтом прикметнікох, алє найфреквентнейши описни. Нови прикметніки у групи присвойних, материяльних, местових и часових ше ридко твори. Творенє тих прикметнікох то барз продуктивни процес. Вони узко вязани за одредзене поняце, особу, место, материял або час. Найзначнейше условие же би ше зявело дацо нове од существуючого, а потим би ше з того могло виводзиц прикметніки. При описних прикметнікох ситуація подполно иншака. Таки ше прикметніки константо творя. Нови нешка углавним странского походзения. Часто су непременліви док ше з часом не одомашня у язичу, та достаю и свою пременуку и компарацию. Младеж уноши до язича нови прикметніки пре уплів телевизії, филмох, интернета, музики, информатики и др.

Задаток тей роботи спатриц прикметніки през час. Будзем пописовац, виглєдовац и поровновац прикметніки през три значни епохи розвою нашого руского язичу. На одредзени способ поровнам роботи и розлични попатрунки на граматуку и прикметніки руского язича, а знова на даяки способ шицки три попатрунки засновани на єдним. Походза з єдного фундаменту. Тот фундамент то граматика Гавриїла Костельника котра написана 1923. Року. Гоч тота иста граматика, патрене з нешкайшого становиска, т.є. на перши попатрунок не ма векшу практичну вредносц, прето же вельо з того цо у нєй вименєне, а шицко дополнєне и преширене. Тедишні правопис ше у барз велькей мири розликовал од нешкайшого, єст вельо сербизми, вигваряне дзепоедних словох ше пременєло, велї префикси и суфикси ше страцели або вименєли. Но, заш лєм, кед би теди не було тей граматуки, вельке питанє же цо би ше случело з нашим язичом, як би ше отримал у тедишнім штредку кед го з двох бокох прицискали два цудзи и структурно розлични язичи. З оглядом на тото же з єдного то бул малярски а з другого сербски, рускому язичу грожела асиміляция. Длуго пановала Костельникова граматика,

док 1974 року Микола М. Кочиш не видал свою ґраматyku, своєю спатранє структури руского язика. На даяки способ то було допoлненє предходней Костельниковей, алє заш лєм нове, иншакє виданє. З велькими прeменками. Кочишова ґраматика видата у форми школярских учебнїкох за основну школу. Прикметнїки у нєй достали своєю нєшкайше мeно, почим их Костельник наволовал придавнїки. Тота ґраматика була актуална до 2002. року кед Юлиан Рамач видал по тeраз найобсяжнєйшу и найсучаснєйшу. Кажда з тих трoх здабe єдна на другу, ма исту основу, и каждая видата з одредзeну причину. За каждую з тих спомнутих ґраматикох eґзистовала велька потреба. Пробуєм утвeрдиц подобносци и розлики у тих трoх ґраматикох у вязи зoз прикметнїками.

По тeраз у руским языку прикметнїки нєвипитани достаточнo, нє обрoбени су на ступню на яким су обрoбени у славистики. Наприклад, у словацким языку су випитани и анализовани вельo вецeй, тиж так и у сeрбским языку. У сeрбским языку можемe видзeлїц публикациї Предраґа Пипeра и Ивана Клайна, а попри їх дїлох будзeм спатрац и ґраматыку за странцох авторки Павици Мразович. Як єден з цильoх у тeй рoботи будзe ми анализовац приступ ґу прикметнїком през рoботи наших штирoх линґвистoх: Гавриїла Костельника, Миколи М. Кочиша, Юлиана Рамача и Михайла Фейсу. Будзeм анализовац и приступ сeрбских линґвистoх ґу прикметнїком насампредз прeто жe руски язык барз блїзки зoз сeрбским языком, а попатрунок на прикметнїки розлични. У ґраматикох сeрбского языка прикметнїки обрoбени вецeй як у руских. Зoз сeрбского бoку будзeм хасновац попатрунки трoх линґвистoх Предраґа Пипeра, Павици Мразович и Ивана Клайна.

2. ПРЕПАТРУНОК СТАНОВИСКОХ О ПРИКМЕТНІКОХ

2.1. Становиска руских лингвистох

Од автора першей рускей граматики Гавриїла Костельника и його барз важней роботи котру написал 1923. року, *Граматики бачваньско-рускей бешеди* (Костельник, 1975). Урядово почина стандардизованє и писанє на нашим мацеринским, бешедним язикау. З ню на даяки способ застановене препаданє и асимілованє язика, найбаржей прето же слово о меншинским язикау хторого зоз двох бокох прицискали сербски и мадярски язык. Руски язык ше од давен давна прилагодзовал гу другим язикау. На Горніци бул окружени зоз польским, словацким и украинским. Значни бешедни розлики медзи бешеду Руснацох у Бачкей и Руснацох на території тедишней Горніци. Костельникова граматика була скромна, але достаточна за початок. Часц о прикметнікох ище скромнейша и забера лєм єден бок. Граматика Гавриїла Костельника представляла початок кодифікації руского язика. Не була обяжна як напр. треца граматика котру написал Юлиан Рамач. Вельо того иншаке. Подзеленє словох було шлідующе: меновніки, придавніки (нешкайши прикметніки), заменовніки, числовніки, часовніки (нешкайши дієслова), присловніки, применовніки, злучніки, викричніки, часточки (нешкайши словка). У своєї граматики, у часци дзе пише о прикметнікох, пише досц скромно. За придавніки пише на яки ше способ будую. Пише о суфіксох, як их вон наволоує о наросткох. Дзелі их на два групи 1. обични наростки и 2. необични наростки.

Кед слово о ступньованю придавнікох, толкує же єст три мери ступньованя – штредня, менша и векша мера. За штредню меру трима основну форму прикметніка, нешкайши позитив. Меншу и векшу меру по нїм мож визначиц на штири способи. Перши способ зоз приставками и наростками (префіксами и суфіксами) напр. премали, превельки, малючки ... Мож и описно помоцніц прикмету напр. барз мали, силно вельки.

Други способ представя класичну компарацию у трох ступнях напр. мили, милши, наймилши. Пише и о неправилней компарациї, але наводзи лєм три прикметніки: добри – лепши – найлепши, зли – горши – найгорши и мали – менши – найменши. Можеме обачиц же ми teraz хаснуєме форму менши а не менши, цо резултат познейшого нормованя. Ширше толкованє же котри прикметніки ше ступнюю а котри не,

єдноставно виостало. У єдним кратким пасусу стої же присвойни придавніки, и тоти котри зменшую значенє и велї други, не ступнюю ше. На двох бокох розтолковане же придавніки маю род, число и припадок и їх пременку по припадках.

Костельник спомина дїєсловни прикметніки (часовніково придавніки) и наводзи же их єст два файти (Гавриїл Костельник, *Граматика бачваньско рускей бешеди*, бок 272):

1. тоти котри означую того, хто (робел, читал, писал ...)
2. тоти котри означую того, що (робене, читане, писане ...)

Тоти придавніки вше маю род а меняю ше як обични придавніки.

З оглядом же граматика сама по себе кратка не мож ані обчековац же би прикметніки були детально обробени.

После Костельника длуго ше ніхто не прилапел писаня граматики, аж по 1974. рок кед Микола М. Кочиш видал *Граматику руского языка* (Микола М. Кочиш, *Граматика руского языка I фонетика, морфология и лексика*, 1974. рок). Як основну розлику медзи своєю и Костельникову граматику наводзи же вон под граматику подрозумєє морфологию и синтаксу док фонетика по нїм наука за себе. По Костельникови фонетика часц граматики. Кочишова граматика вельо богатше поробена од Костельниковей и не хиби єй вельо у одношеню на Рамачову граматику. Могло би повесц же є местами не доробена у одношеню на Рамачову. Кочиш спомина шицко, гоч не обробєє тематику у найменших деталях и не дава тельо приклади як Рамач. Писана є з намиру же би школяре мали зоз чого учиц, та прето граматика у форми учебнїка. Кочиш перши руски лингвиста котри дава подзелєнє прикметнікох хторе нам и нешка познате.

Прикметніки Кочиш дзелї на:

ОПИСНИ: то прикметніки котри директно означую прикмету одредзеного поняца котру воно ноши, а не прикмету котру достало през однос гу другим поняцом, обєктом и зявеньом. То прикметніки котри означую прикмету котра неодвоїва од меновнїка, т.є. поняца котре ше означує. Уж сом спомла же шицки прикметніки маю категорию рода, числа и припадка. Док категорию поровняня маю лєм описни прикметніки. Ступнюю ше лєм описни прикметніки и ані єдна друга файта. Наволуєме их ище и квалитативни. Часто походза од присвойних або материяльних прикметнікох, та праве пре тото даєдни можу мац и двояки форми. Велї описни прикметніки маю и антоними: *красни-бридки, били-чарни*,

високи-нізки, стари-млади, оштри-тупи, худі-дебели, мегки-тварди ... (Микола М. Кочиш, Граматика руского язика I фонетика, морфологія и лексика, 1974. рок, бок 79-88).

Кочиш обачує же зоз прикметнікох маме вельку и широку можлівосц виводзєня меновнікох зоз значєньом прикмети: *красни – красота, бридки – бридкосц* и др. И же описни прикметніки хаснуєме зоз применовніками за ступєнь и миру. Кочиш видзелює и суфигси хтори ше зявюю при описних прикметнікох:

- ни: гладни, роботни, пасивни ...
- ени: учени, закончени, поведзени ...
- ични: категорични, оптимистични, социялистични ...
- ивни: илустративни, оперативни, инструктивни ...
- (ий) -ни: інформаційни, финансійни, операційни ...
- арни: гуманитарни, популярни, вулгарни ...
- овни: духовни, церковни, мировни ...
- езни: велічезни, любезни, трапезни ...
- ални: театрални, журнални, експериментални ...
- ави: жилави, пєгави, рапави ...
- иви: правдиви, фалшиви ...
- лїви: здогадлїви, забудлїви, бешедлїви ...
- ти: змарзнути, розквитнути, умарти ...
- ати: брухати, баюсати, главати ...
- овати: виновати, гузловати ...
- овити: юшковити, соковити, гузловити ...
- асти: гребєнясти, жилкасти, конарасти ...
- ки: вертки, дзвонки ...
- ли: шмели, сцели ...
- ци: обераци, зогинаци, рушаци ...
- аци: печаци, блїщаци, коляци ...
- уци: горуци, чечуци ...
- чи: творчи, райбачи, купчи ...

За зменшану описну прикмету хасную ше шлідуюци суфiksi:

- ави: горкави, чарняви, сладкави ...
- асти: сладкасти, округласти ...
- касти: белавкасти, червенкасти, жовкасти ...
- исти (-їсти) : каменїсти, дурнїсти, кончисти ...
- ки: слабки, худки, билки ...
- еньки: биленьки, худобеньки ...
- учки: малючки, цалючки, легучки ...
- унди: манюнди, ценюнди, мегунди ...

ОДНОСНИ: ту припадаю шицки други прикметніки котри не описни. Вони означую прикмету поняца през його одношенє ґу другому поняцу, предмету або дії. Вони маю основу котра вше виведзена зоз основи другого слова, найчастейше меновніка: *морйо-морски, любов-любовни, древо-древени* ...

Односни прикметніки маю шицки категорії як и описни прикметніки окрем категорії поровняня.

У тей ґрупи можеме начишліц ище даскельо подґрупи як цо то:

1. присвойни: їх можеме наволац и посесивни: вони означую припадносц дакому, дачому, поєдинцови або цалому колективу. Основа обовязно походзи зоз меновніка. А Кочиш дава шлідуюци приклади твореня прикметнікох.

- ов: Янков, сушедов, братов ...
- ин: мацерин, шестрин, женїн ...
- и: пши, гуши, овчи, вивирчи, медведжи, медвежи (форма котрей нешка нет), заячи, качи...
- ачи: целячи, мачачи, (ту би мого учишліц и уж наведзени прикметніки заячи и качи)
- ски: братски, польски, морски ... (найпродуктивнєйши суфикс, часто преходзи до описного)
- овски: оцовски, дідовски, газдовски ...
- ински: дзецински, мацерински ...

2. материялни: воламе их ище и ґрадивни. Вони нам гуторя зоз чого дацо збудоване, т.є. материял з котрого дацо направене. Их будуєме лєм зоз додаваньом суфиксох.

- ови: дубови, черешньови, ліпови ...
- ни: залєзни, залатни, житни ...
- ерни: стрибєрни ...
- ани (-яни): глїняни, платняни, склєняни ...
- ени: дрєвени ...

3. мєстово: друга назва за нїх була би просторни прикетнїки. Вони одредзую позицію одредзєного поняца у просторє. Можу настац зоз додаваньом шлїдуючих суфиксех:

- ни: сушєдни, хижни ...
- нї: преднї, стрєднї, заднї ...
- ашнї: домашнї, нукашнї, вонкашнї ...

4. часово: або темпорални прикетнїки одредзую поняцє през час. Додаваме суфикси:

- ни: давни, вчасни, позни ...
- нї: ярнї, лєтнї ...
- шнї: дакедишнї, кєдишнї, вчєрашнї ...
- ски: єшенєски, жимски, лонєски ...
- ши: ранши, вєчарши ...
- йши: нєшкайши, вчєрайши, ютрєйши, поладнєйши (форма котра забута) ...

Форми: поладнєйши, жимушнї и лєтушнї вєцєй нє хаснуємє, а под час наставаня Кочишовєй граматики то були урядово форми котри нєшка хасную лєм старши людзє.

Хаснованє прєнєшеного значєня прикетнїкох

По правилу прикетнїк шє вшє находзи у функції атрибута мєновнїку. Прєто прєнєшенє значєнє прикетнїкох будзємє розпатрац у сфєри словозлучєных атрибутивного типа. Прєнєшенє значєнє прикетнїкох доставамє тєди кєд потупюємє два основни язични правила вязани за прикетнїки:

1. Предмєту припишємє прикету котру вон наисцє нє ма: *залатнє правило, залатни часи, залатнє дзєцко, чєлїчни чловєк, дрєвена душа, кайсова сукня, каменкова кошуля, гнїваци витор, вєсєлє слунко ...*

2. Прикету котру примамє зоз єдним чулом прєнєшємє до сфєри другогю чула, углавним прєношимє зоз физичних чулох на психични чула: *чєжки слова, оштри слова, оштри глас, груби глас, чєжки запах,*

чарни думки, чежки живот, чиста душа, горки слизи, тварде шерцо, мегке шерцо ...

Пренєшене значенє доставаю углавним лєм описни прикметніки и то прости нєвиведзени. Кед материялни и присвойни прикметніки достаю пренєшене значенє та постаню описни и у таким значеню их мож компаровац.

Велї фарби ше тиж виражую зоз пренєшеним значеньом. Тераз млади ані нє так барз, док скорей, та и тераз старших людзох мож чуц як на таки способ означую фарби: *каменкова, доганова, гестиньова, кайсова, гушачкова, жабуркова, вишньова...* Можеме заключиц же то кажди прикметнік котри присвойни, алє на таки способ є описни и означує фарбу. То би була метафора.

Персонификацию можеме достац кед прикметніком котри стоя зоз живим ми припишеме нєживи поняца: *ленїви витор, брухати гордов, гніваце морїо, живи писок, мертве морїо, чежки воздух ...* Даєдни прикметніки так постали общепознати ношителє позитивней або негатиивней оцени.

Позитивне виражуєме напр. зоз: *весели, били, лєжки ...*

Негативне виражуєме напр. зоз: *чарни, чежки, оштри ...*

КОМПАРАЦИЯ ПРИКМЕТНІКОХ

О ступньованю прикметнікох Кочиш дава основни информации. Розлика од Рамача углавним у тим же Кочиш вихабел приклади.

– **Позитив** – основна форма прикметніка, а службу ступня достава аж теди кед ше два предмети поровную зоз исту прикмету.

– **Компаратив** – други ступень, тот котри указує прикмету у висшим ступню од гевтей котра у позитиву.

Основне правило за будованє компаратива то же ше на основу додава суфикс. Будуєме го на два способи з оглядом на тото же яка основа прикметніка.

1. способ: кед додаваме на основу суфикс **-ши**

Компаратив так будую шицки прикметніки котрим ше основа закончує на єден консонант.

ОСНОВА + ШИ = КОМПАРАТИВ

пописани – пописанши

цифровани – цифрованши

красни – красши

Ввесели – веселши

2. способ: кед на основу прикметніка додаваме суфикс **-ейши**

На таки способ компаратив будую шицки описни прикметніки котрим ше основа закончує на два або три консонанти.

ОСНОВА + ЕЙШИ = КОМПАРАТИВ

густы – густейши

мудры – мудрейши

тлусты – тлустейши

цмы – цмейши

А кед основа тиж на два консонанти, алє ше закончує на **л** або **н** вец приходзи до змегчованя та маме **л'** и **н'**.

спарны – спарнейши

ясны – яснейши

жимны – жимнейши

вредны – вреднейши

– **Суперлатив** – треци ступень, форма котра указує найвисши ступень датеј прикмети медзи шицкима поняцами котри поровнуєме медзи собу.

Будуєме го з помоцу словка **най** – котре додаваме у форми префикса на уж вибудовану форму компаратива.

НАЙ + КОМПАРАТИВ = СУПЕРЛАТИВ

межки – мегчейши – наймегчейши

горки – горчейши – найгорчейши

мокры – мокрейши – наймокрейши

упарты – упартейши – найупартейши

Неправилна компарация

Кочиш як прикметніки котри маю неправилну компарацию наводзи штири приклади. Тоти прикметніки твора компаратив зоз вименсей основы.

добри – лепши – найлепши

мали – менши – наименши

вельки – векши – найвекши

недобри, зли, подли – горши – найгорши

Прикметніки без компарацийі

О тим єст мало написане у трох шорикох. Автор лєм спомина же прикметніки як цо то: боси, голи, мертви ... Маю абсолютне значенє та не могу твориц компаратив и суперлатив.

Юлиян Рамач 2002. року видал *Граматику руского языка* у форми учебніка за гимназиялцох. По Рамачови прикметніки то полнозначни алє несамостойни слова, строго су вязани за меновніки та ше складаю зоз меновніками у роду, числу и припадку. Прикметніки бліжей одредзую меновніки. Прикметніки у руским языке маю граматични категориі **рода, числа, припадка** и як окремну граматичну категорию маю и **компарацию**. Дзепоедни прикметніки мож хасновац и место меновнікох богати, мили, крива, проста, старе ... (Рамач Юлиян, *Граматика руского языка за I, II, III и IV класу гимназии, 2002. рок, бок 65 – 81*)

Прикметніки после меновнікох и дієсловах найчисленша файта слова, як у руским так и у каждам другим языке.

У виреченю прикметніки могу буц у форми : атрибута, як дополненє дієслова и як часци менового предикату.

Прикметнік може одредзовац меновнік на два основни способи и то:

поштредно: так же ше прикметнік находзи такой при, найчастейше опрез меновніка. Теди прикметнік зоз меновніком твори меновніцку синтагму. У тей синтагми меновнік главне слово, а прикметнік окончує службу атрибута.

непоштредно: кед прикметнік у номинативе або у дедним зависним припадку зоз применовніком або без применовніка окончує функцию предиката. Теди прикметнік ма службу менового предикату, а неполнозначни дієслова маю службу звязки, т.є. копули. Функцию звязки окончую неполнозначни дієслова. (Юлиян Рамач, *Граматика руского языка за I, II, III и IV класу гимназии, 2002. рок, бок 65 и 180*).

Рамач дава подзелене прикметнікох исте як и Кочиш. Значи же их дзелі на описни и односни.

1. описни

Прикметніки виведзени зоз дієсловох будуєме зоз суффиксами:

-т-, -н-: *скиснути, узрети, вистати, варени ...*

-ни: *смутни, будни ...*

-л: *сцели, шмели ...*

-лїв-: *бояжлїви, звадлїви ...*

-к-: *вертки, кротки ...*

-уц-/-юц-, -ац-/-яц- и -ц-: *гнїваци, писаци, випитуюци, зашлєпуюци ...* (найпродуктивнейши суффикси)

-ив-/-лїв-: *недолаплїви, невичерпиви ...*

Прикметніки виведзени зоз меновнікох, ноша значене того цо ма меновнік

-ав-/-яв-: *ардзави, дзирави ...*

-аст-/-яст-: *жилкасти, джобкасти ...*

-ат-/-ят-: *брадати, власати ...*

-ив-/-їв-: *правдиви ...*

-ист-/-їст-: *кончисти, пламенїсти ...*

-(й)овит-: *юшковити, горйовити ...*

-н-: *жимни, роботни ...*

Восточнославянски суффикси: -ичн-, -изм-/-изем-, -ийн- обачуєме у прикладах *економични, социялизем, демократични, историйни* и др.

Будоване прикметнікох зоз префиксами

за-: *загорски, заморски ...*

звонка-: *звонкапартийни, звонкадержавни ...*

знука-: *знукапартийни ...*

над-: *над'жемни, надприродни ...*

под-: *подводни, под'жемни ...*

при-: *приморски, пригородски ...*

до-: *докапиталистични ...*

пред-: *предреволюційни ...*

по-: *повойнови, посмертни ...*

медзи-: *медзиопштински, медзидержавни ...*
 против-: *процивавионски, процивепидемийни ...*
 без-: *безсмертни, безгришни ...*
 полу-: *полумертви, полуквалификовани ...*
 не-: *нешорови, нездрави ...*
 окрем-: *окремшколски ...*
 пре-: *прекрасни, предобри ...*
 екстра-: *екстралингвистични ...*
 анти-: *антифашистични ...*
 а-: *аполитични ...*
 интер-: *интерконтинентални ...*
 про-: *роевропски ...*
 ултра-: *ултралилови ...*
 поза-: *позапартійни, позашколски ...*
 све-: *свестрани, свенародни ...*

2. односни прикметніки могу буц: присвойни, материялни, часово и местово.

Присвойни прикметніки мож подзеліц до двох ґрупох. Прави присвойни прикметніки, т.є. присвойни прикметніки у узшим смислу препознаваме по законченю

-ов, -ин: *мацеров, оцов, шестров, Мирков, Иринков, Яковов, роботніков, дзецков, мешацов ...* То прикметніки котри означую припадноц поєдинцови, а не колективу. Мало єст прикметніки котри закончую на -ин. Таки прикметніки маю варианту зоз другим законченьом, а то: *шестрин, мацерин ...* Вироятно же таки законченя вошли зоз сербского языка, дзе єст цала ґрупа котра ше закончие на -ин.

Зоз шлїдуюцим законченьом правиме присвойни прикметніки котри означую припадноц єдней ґрупи, углавним животиньскому колективу, а то:

-и, -ач-: *пши, гуши, кожи, медведжи, целячи, жвириячи, тащи, голубячи, миши, мачи, качи, заячи, жобрачи* (припадноц колективу але не животиньскому) ... Кед би зме не означовали припадноц ґрупи але животині як єдинки вец би зме хасновали закончене

-ов: *медведзов, целецов, гусков, козов, тацков, голубов, мишов, жобраков ...*

Кед означуєме припадносц у широком змислу вец маме законченя як цо то

-ск-, -цк-: *чловечески, дзецински, мацерински, хлопски, газдовски, бирешски, горски, морски, коньски, савски, београдски, керестурски, коцурски, словацки, лалицки, дзивоцки, фабрицки ...* Забута форма жемушні место котрей хаснуєме жемски.

Материялни

-ов(и): *дубов, дубови, шпижов, шпижови ...*

-ан-/ -ян-: *овшани, скоряни ...*

-ен-: *древени ...*

-и-: *железни, млечни ...*

Местово

н-/н', -шн'-, -тейши-: *бочни, сиверни, горні, долні, вонкашні, нукашні, остатні, тамтейши, тутейши ...*

Часово

н-/н', -шн'-, -ск-, -ш-, -йш-, -уц-: *рочни, вични, позни, давни, ярні, летні, дакедишні, тедишні, ешеньски, жимски, ранши, вечарши, вчарайши, нешкайши, ютрейши, будуци ...*

Прикметніки по способе наставаня можу буц **виведзени, невиведзени и зложени**. Сами назви нам гуторя же хтора яки.

Виведзени: зоз дієсловох и меновнікох.

-од меновніцкей основи: *дзирави, правдиви ...*

-од дієсловох на котри мож додац: префикс, суфикс, або и префикс и суфикс ведно: *забити, смутни, прижемни ...*

Невиведзени: таки прикметніки ест лем у ґрупи описних прикметнікох. Вони ше состоя зоз кореня и законченя. Ест их барз мало. Наволуєме их и кореньски або єднозначни. Можу мац заєдніцки корень зоз другима словами, а часто ше од ніх виводза меновніки и дієслова. Невиведзени або прости прикметніки углавним квалификативни. Наприклад: *добри, зли, пусти, тлусты, густы, глухи, глупы, босы, жовты, били, слаби, мали, здрави, живи, святи, цудзи, нови, прави, ліви, благи, бури, глупы, грубы, голи, длуги, дзиви, ліхи, мили, неми, ради, сити, стари, сухи, туні, хори, цихи, шиви, шири, ясни, оштри, скрити, цали, шмели ...*

Зложени: то прикметніки котри составени зоз двох словох: блядо-желсни, шиво – чарни ...

Компарация прикметнікох

О компарациі Рамач пише подполно исто як и Кочиш, лєм же Рамач свою ґраматику обогацел зоз вельо прикладами. У руским языку як и у шицких других постої компарация прикметнікох. То пременка углавним описних прикметнікох, и то спрам ступня прикмети меновніцкоґо понятия котре ше поровнує. Компарация прикметнікох то способ на котри ше ступень єдней прикмети предмета поровнує зоз ступньом прикмети другого предмета, односно понятия. Попри описних прикметнікох дакеди мож ступньовац и даєдени материялни прикметніки. Мож медзитим повесц же кажде ступньованє гоч хторого материялноґо прикметніка ноши метафоричне, фигуративне або пренєшене значенє. На цалком исти способ можеме компаровац и дзепоедни присловніки котри настали зоз прикметнікох, прецо мож повесц же су по своєй структури и форми барз подобни. Гоч присловніки спадаю до ґрупи непременлівих словох, поровнац их мож.

– **Позитив** – основна форма прикметніка, а службу ступня достава аж теде кед ше два предмети поровную зоз исту прикмету. Наприклад : *Хлапец вредни*.

– **Компаратив** – други ступень, хтори указує прикмету у висшим ступню од гевтей котра у позитиву. Наприклад: *Брат вреднєйши*.

Основне правило за будованє компаратива то же ше на основу при-ма суфикс. Будуєме го на два способи з оглядом на тото же яка основа прикметніка.

1. способ: кед додаваме на основу суфикс -ши

Компаратив так будую шицки прикметніки котрим ше основа закончує на єден консонант.

ОСНОВА + ШИ = КОМПАРАТИВ

зафарбени – зафарбенши

слани – сланши

сладки – сладши

цихи – цихши

У теґ ґрупи єст лєм єден винїмок а то прикметнік *горуци – горуцейши*.

2. способ: кед на основу прикметніка додаваме суфікс **-ейши**

На таки способ компаратив будую шицки описни прикметніки котрим ше основа закончує на два або три консонанти.

ОСНОВА + ЕЙШИ = КОМПАРАТИВ

Тварди – твардейши

Чисти – чистейши

Бистри – бистрейши

Пусти – пустейши

Кед основа тиж так на два консонанти, алє ше закончує на **л** або **н**, вец приходзи до змегчованя та маме **л'** и **н'**.

гадни – гаднѣйши

опасни – опаснѣйши

гадни – гладнѣйши

радосни – радоснѣйши

Як єдини винїмок у тей ґрупи Рамач наводзи прикметнік зли – злейши, хторому познѣйше наводзи и компаратива горши. Мож видзиц же ше лингвисти не усоглашели по тим питаню.

Пулин зли пес.

Шарпланинац злейши од пулина.

Доберман єден од найзлейших псох котри ше ховаю у нашим краю.

Прикметнік зли углавним можеме найсц як єдну з вецей формох позитива при несправилней компарациї, як цо то:

позитив: зли, недобри, нїяки

компаратив: горши

суперлатив: найгорши

Так го стретаме и компаруєме кед го хаснуєме у пренєшеним значеню, наприклад: зли намири, зли людзе ...

Як винїмок або окремну мини ґрупу прикметнікох можеме видвоїц прикметніки котри походза зоз старославянского языка и котрим ше основа закончує на **-к-**. При таких прикметнікох приходзи до палатализациї. То напр. шлїдуюци прикметніки:

мєжки – мєгчєйши

лєжки – лєгчєйши

мєлки – мєлчєйши

горки – горчєйши

крєжки – крєгчєйши

Цо ше дотика прикметніка *крєжки* Рамач наводзи же ше го не компарує. У каждодньовей бєшєди ше го нормално компарує, та го и наставніки и профєсорє у керєстурскей школи компарує.

Рамач у своєй ґраматикє попри тих прикметнікох зоз старославянскоґо наводзи ище два прикметніки котри ше не компарую а то *струнки* и *резки*. Тоти два прикметніки ше вообщє вєцєй не хасную у бєшєди. Вироятно же були актуални дакеди, алє тєраз сом ше випитала 38 особом у Руским Керєстуре чи им познати тоти прикметє та велї одвитовали неґативно, док дзєпєднє приповєдали же то хасновали людзє котри мали дотика зоз другима славянскима язиками як цо то руски и украински, и же тоти прикметніки могло стретнуц у литератури такоґо походзєня. Особи котрим сом ше питала родзєни од 1927. та по 1987. так же скоро засигурно бизмє тоти два прикметніки могли учишлїц ґу архаїзмом, або ґу прикметніком котри ше неуспишно пробовали уруциц до язика вироятно як еквивалєнти мєсто сєрбских прикметнікох, же би не було тєльо сєрбизми. Процив тєй сили ше випатра не могло, бо народ не чувствовал тоти слова як домашнї та их прєто и не прилапєл.

– **Супєрлатив** – трєци ступєнь, форма котра указує найвисши ступєнь датєй прикметє мєдзи шицкима поняцами котри поровнуємє мєдзи собу. Наприклад *Сушєд найвреднєйши*.

Будуємє го з помоцу словка **най** – котрє додавамє у форми прєфикса на уж вибудовану форму компаратива.

НАЙ + КОМПАРАТИВ = СУПЕРЛАТИВ

радосни – радоснєйши – найрадоснєйши

рапави – рапавши – найрпавши

швижи – швижши – найшвижши

узрєти – узрєтши – найузрєтши

Неправилна компарация

Рамач наводзи штири приклади за прикметніки котри маю неправилну компарацию.

Тоти прикметніки творя компаратив зоз вименєней основи:

добри – лепши – найлепши

мали – менши – найменши

вельки – векши – найвекши

недобри ,зли, подли – горши – найгорши

Помоцнєне прикмети без ступньованя

1. зоз додаваньом префикса – пре

Кед на форму позитива додаме префикс -пре, достанєме змоцнєне значенє за котре можеме повесц же чежи тельо кельо и ступньовани прикметнік. Наприклад : *премали, прелилови, преписковити, премудри, преопасни, преслани, предлугоки, пребогати ...*

Тото обисце за ніх би було премале.

Дзеочко мойо премудре.

За сербских воякох пробованє же би нападли на процивне войско було преопасне.

Як и кажди рок по тераз у ніх крачунска вечера була преслана.

Ей, мили синочку, премлади ти за женїдбу.

2. з помоцу присловнікох

Место компаратива або суперлатива прикметнікох мож похасновац и форми котри наставаю зоз додаваньом присловнікох. Присловніки котри змоцнюю значенє можеме подзелїц до штирох ґрупох:

а) тоти цо можу стац лєм опрез компаратива. Єст их барз мало а то: *вельо, далеко, гет, число+раз.*

Могли предац тото обисце за вельо векши пенєж,а вони ше так подценєли.

Тота Владкова дзивка далеко красша од Мижовой.

Штвартого дня морїо було гет мирнєйше.

Нови квартал им три раз векши од старого.

б) тоти цо можу стац и опрез позитива и опрез компаратива. Их єст вельо вецей а то: *дакус, кус, кущичко, несрозмирно, непропорційно, невироятно, енормно, екстремно, напевно, скроз, подполно, нательо ...*

Мац єй купела кущичко вельки ципели.

Тоти ципели були кущичко красши од других.

Невироятно яки лукави тот Костелников пес.

Нови ножи невіроятно оштрейши.

Напевно же нашо дзеци зоз улічки розумни.

Школяре штвартей класи напевно озбільнейши од школярох першоклашнікох.

в) тоти цо можу стац лем опрез позитива: барз, праве таки, такой таки.

Янко Мудри зоз Збегньова барз певни человек.

Оцец купел ружи праве таки червени яки мац обчековала.

Баба упекла горзелі, такой таки смачни же госци остали без слова.

г) тоти цо хаснуєме у одрекаючих формах, а то: ані кус и ніч.

После приношеня такого закону посланіки опозиції ані кус не задовольни.

Новозасадзени овоцнік на Билей ані кус не роднейши як цо то бул овоцнік котри зме мали такой ту при валалє.

Положенє жени у муслиманскей заєдніци ніч не лепше як цо то було пред двома децениями.

Гоч тота писня прилапена за националну, вона ніч не родолюбива.

3. зоз хаснованьом применовніка за

Тот способ змоцньованя прикмети ше ридко хаснує, та помали переходзи до архаичней форми:

Владка Галускового тримали за шмелого легиня, а кед пришло до почезжосцох вон перши сцекол дому.

Кула словела за индустрийно розвити варош.

З оглядом на посцигнути успихи у спорту, у обисцу ю тримали за схопну особу.

4. зоз повторйованьом истого прикметніка

а) у истей форми:

На окраїску валала єст полно високи, високи тополі.

Тедишніх давних штерацетих рокох, кед хлопи були у войны, кадзи год ши ше обрацел а у хотаре була пуста, пуста жем.

Около нас ше було чарни, чарни хмари, а слунка нігдзе.

б) у двох розличних формах:

И наш дїдо Панковичов ше вибрал на далеку, далєкучку драгу до Америки, преїг моря же би заробел пенєж.

Вони ше облекаю модерно же модернѣйше не мож.

Андрій бул на тельо задовольни же задовольнѣйши сигурно не могол буц.

5. заменовніки яки, таки + позитив

Яки красни тоти очи.

Митре, яке ти щешліве дзецко.

Таке озбільне понуканє за жем зме ище не мали.

Тот наш сушед Янко Горняков таки неподношліви же я не можем зоз словами ані потолковац.

6. з помоцу рижних виразох, котри блізде одредзую меновнік

Рамач наводзи у своєй ґраматики таки два вирази *до забица* и *сто гради*. До забица ше вецей не хаснує. Сто гради ище вше чуц од старших, ридко од младших. Тот вираз ше хаснує кед маме потребу указац на цошка цо у вельким количестве або у скоро максималним обсягу. Град то мерна єдинка у вредносци скоро 2,5 %.

Ей тот Микола Ґубаш шалени сто гради.

Подоба Изета у серії представя госца блесавого сто гради.

Фейса Михайло пише о англицизмах у руским язiku. Прикметніки спадаю до ґрупи пременлівих словох, але єст и винїмки, цо ше одноши на непременліви прикметніки странского походзєня. Таки прикметніки можеме найсц лєм у описних прикметнікох. При таких странских прикметнікох нет компарациї, цо нормалне за шицки други прикметніки котри спадаю ґу описним. Тоти странски прикметніки вироятно же єдного дня постаню пременліви, але док ше одомашня у нашим язiku. То углавним на даяки способ швижи прикметніки котри вошли до язика на рижни способи, насампредз преїґ новей технології. Попри тих странских прикметнікох котри ище вше не маю свою пременку, уж єст велї прикметніки котри жридлово не походза з нашого язика, але вошли зоз других язикох (латинского, анґлийского и других язикох) углавним преїґ нам сушедного язика сербского, та ше одомашнєли и достали свою пременку по припадках.

Михайло Фейса писал о анґлийских прикметнікох котри ше находза у руским язiku у своєй кнїжки *Анґлийски елементи у руским язiku* котра, Фейса 1990. рок. З тей нагоди видзелени прикметніки анґлицизми котри ше директно репликую як прикметніки у руским язiku. (*Анґлийски елементи у руским язiku* котра, Фейса 1990. рок, бок 123.)

а) прикметніки котри ше и у руским и у англійским языку зявюю вичлючно як прикметніки: гроґи, твиґи, инґлиш, секси, фер ...

б) прикметніки котри можу припадац и другим файтом словох: автоматик, бит, гай-фай, джез, джипси, еверґрин, инстант, миди, мини, нон-стоп, топ, топлес... Тоти прикметніки ше находза у атрибуцкей функції и мож их преширйовац зоз веліма меновніками у рамикох зложених прикметнікох.

Фейса видзелює и прикметніки котри припадаю ґу секундарним виведзеним словом. Вон и маю шлідуоци деривацийни суффикси:

-ни: рекорни, сексипилни ...; його вариянта -ични: дарвинистични, суперсонични ...

-ов: спикеров, шерифов ...

-ов- + ски: снобовски, бековски ...

-ски: ганґстерски, тимски ...; його вариянта -ански: вегетариянски ...

Медзи зложенима прикметніками Фейса не находзи директни реплики. Вони шицки секундарни виведзени слова: антиспортски, медзиклубски, нефер ...

Прикметніки англицизми котри виведзени зоз домашніма суффиксами подлегую деклинації без одступаньох и винімкох. А компарацию маю прикметніки англицизми котри ше закончую на -ни. Зоз другого боку у кнїжки видвоєни шицки директни реплики прикметнікох англицизмох котри характеризує неадаптованосц и неперменлівосц котра ше манифестує у роду, числу и припадку. Компаратив ше у тим случаю виражує на аналитични способ вецей, баржей + неперменліви англійски прикметнік. Правене аналитичного компаратива не можеме строго вязац лем за прикметніки англицизми и други странски прикметніки прето же и прави руски прикметніки дзекеди компаруєме праве на тот способ. А нерозликоване рода, числа и припадка тиж так не мож вязац лем за прикметніки англицизми прето же тото исте зявене стретаме и при веліх других странских прикметнікох. Правда зявене интензивнїше праве пре аґлійски язык, котри ма улогу шветового языка.

2.2. Становиска славистох у вязи зоз прикметніками

Док сом спатрала граматику Павици Мразович заключела сом же є вельо детальнейша од гоч котрей рускей граматики. Подзелене прикметнікох авторка дава иншаке як нашо лингвисти. Прикметніки дзелі на шлїдуюци способ:

1. квалификативни прикметніки: красни, щешлїви, швидки ...

2. квантификативни прикметніки до хторих авторка уключела и одредзени числовніки:

а) шорни числа: перши, други, треци ...

б) збирни числа у множини: двої, трої, штвери ...

в) други прикметніки котри означую количество: вельочислени, малочислени ...

3. референциялни прикметніки:

а) месни: тамтейши, тутейши ...

б) темпорални: лоньски, вчерайши ...

4. класификативни прикметніки: домашні, дохторски ...

5. посесивни прикметніки: Петров, мацеров ...

6. прикметніки походзєня: београдски, англійски ...

7. градивни прикметніки: желєзни, камени, златни ...

Цо ше дотика будованя прикметнікох воно ше у сущности не розликує, але зоз другого боку приступела гу роздзельованю префиксох и суфиксох. Кед слово о творєню прикметнікох авторка прикметніки дзелі на: прости, зложени и виведзени.

Прости прикметнікох ше не розликую од невиведзених прикметнікох Ю. Рамача.

Зложени

1. подполно зложени то тоти котри зложени зоз двох полнозначних прикметнікох, наприклад: белавожелєни, цмошиви ... У тих случайох кед зложени прикметнік означує єдну а не два прикмети датого поняца. Таки прикметніки ше пишу вєдно. Наприклад:

Белавожелєни Дунай прецека и през Сербию.

Цмошиви хмари ше нацгли над Войводуину.

Ганча купела блядожелєну сукню.

2. полузложени прикметніки то тоти котри составени зоз двох

прикметнікох при чим вони не одредзую єдну прикмету як целосц, але кажди прикметнік затримує свойо значенє. Таки два прикметніки злучуєме, або лєпше повесц розлучуєме зоз смужку помедзи. То би були копулативно зложени прикметніки, прето же наприклад у прикладох ніжей ясне же ше спомина три одвоєни фарби на застави, або же ше приповеда о двох розличних языкох а не о єдним.

Червено-жовто-чарна застава пирха пред Немецкеу амбасаду.

Сербско-горватски словнік видати пред дваець роками.

Авторка наводзи (Павица Мразовић, *Граматика српског језика за странце*, 2009. рок, бок 307) и детерминативно зложени прикметніки, дзе перши прикметнік блізде одредзує други:

Оштроумни човек ше здогаднул ришеня.

Тупоумни човек шедзел у карчми.

Тропасмови покровец преруцени прејг лади.

Швидконоги хлапец прибег и обявел висти.

Длугоухи заяц пребегнул по полю.

Краткоруки Микола би не украднул ніч.

Округлоглави хлапец спаднул горезначки зоз драбинки.

Виведзени прикметніки мож будовац зоз додаваньом суфикса, префикса або и суфикса и префикса на кореньску основу. У дальшим тексту класификацију Павици Мразович преношим зоз преложенима прикладами на руски язык. Затримане и групованє видзелєних значеньох (Павица Мразовић, *Граматика српског језика за странце*, 2009. рок, бок 307-310) хторе релевантне и за руски язык.

а) префикс:

1. негация и процивносьц: *безконєчни, безпрекорни, безглави, безочни, невиповедзени, ненормални, невироятни, аполитични, асоцијални, асиметријни, аморални, нездрави, нерухоми, диспропорцијни, дисфункционални, ирелевантни, ирационални, индискретни, индиректни, антинуклеарни, антифашистични, контрадикторни, контраобвисцуюци ...*

2. имагинарна, приближно посцигнута прикмета: *надридохторски, надприродни, тобожемудри, парапсихологійни, паранормални, псеудонаукови, псеудолитературни, квазистатични, квазикристални ...*

3. градація и компарація: *наглухи, загніти, оштрєдні, повекши, приглупи, полуактивни, полугласни, полукружни, полуцми ...*

4. звекшанє прикмети: *надпросекови, наджемски, праславянски, прадавни, пребогати, прекрасни, превисоки, супершвидки, суперсонїчни, суперактивни, хипермодерни, високошколски, високопродукційни, ултралилови, ултрамодерни, абнормални ...*

5. место и однос: *интердисциплिनарни, интернационални, интерконтинентални, медзилюдски, медзинародни, медзиопштински, наджемни, поджемни, субтропски, звонкаевропски, звонкапартийни, позапартийни, позарядови, знукаевропски, трансконтинентални, транслитерални, загорски, приморски, пригорски, придунайски, проамерицки, проевропски ...*

6. час: *неофашистични, новородзени, новоотворени, новородзени, преднатални, предшколски, постнатални, посмертни, староримски, старославянски, докапиталистични, дофашистични, медзивойнови ...*

7. однос медзи предметами: *антифашистични, антинуклеарни, антиалкоголни, процивсловни, проциваввионски, процивогньови ...*

8. количество: *бисексуални, моногамни, мултинационални, панамерицки, полифункціонални ...*

б) суфикс:

1. подобноц: *маслинасти, свиленкасти, волнасти, платкасти, джобкасти, склєнясти, лядови ...*

2. прикмета: *пєгави, ардзави, кридлати, главати, милостиви, правдиви, милосердни, бреговити, юшковити, кончисти, ровнїнски, кривулькави, писаци, шивача, роботни, гришни, гладни ...* То прикметніки котри повиводзєни зоз меновнікох у узшим або ширшим смислу.

3. можлївоц, прихильноц: *питки, швидки, бешєдлїви, чкодлїви, ганьблїви, забудлїви, збитлїви, плачлїви, шмєли, сцєли, весєли, гнївааци ...*

4. змоцнєнє прикмети: *нови новучки, цали цалючки, здрави здравучки, слабучки, лєгучки, мєгучки, мандушки, малючки, маленьки, слабки, малки ...* Углавним шє явяю у пару зоз прикметніком од котрого су вивєдзєни, а у дзєпоєдних ситуацийох можу стац и сами за сєбє.

5. зменшанє прикмети: *сланяви, бияви, горкави, шивкасти, белавкасти, лиловкасти, тлустєнєнки, дурнїсти ...*

6. час и место: *нєшкайши, вчєрайши, ранши, вчєрши, дотєрашнї,*

дакедишні, тедишні, ешеньски, жимски, морски, рични, нукашні, предні, задні, тутейши, тамтейши, континентални, хижни ...

7. материялни: *паперови, млекови, медви, цукрови, водови, ядлінови, пластични, склєняни, гліняни, вапняни, метални, дрєвени, житни, млєчни, чоколадни, гадвабни, кукуруични, ярчани ...*

в) и суфікс и префікс вєдно на єдней кореньскєй основи:

Подводни, под'жемни, прєшпивани ...

ПРИКМЕТНІКИ У МЕНОВНІЦКЄЙ ФУНКЦІЇ:

Прикметніки попри функції означованя даякей прикмети можу буц и у функції означованя множєства прикметох кєд прєдставяю самостойу лексєму.

1. Знача тото цо би значєли вєдно з мєновнїком на котри шє одноша и котри шє зоз нїма подрозумює. *У обисцу обєшенго (чловека) шє нє приповєда о штрангу. Сити (чловец) глєдному (чловекови) нє вери. Зоз богатим (чловеком) нє приповєдай о пенєжу. О покойному (чловекови) шицко найкрасшє.*

2. Зоз самостойним хаснованьом достали додатнє, новє значєнє. *Младши (дзєци) остали дома. Кєд домашнї (газдово) допуца та пойдзєм и я. Стари (родичи) пошли до валалу, а млади (дзєци) остали кармиц статок на салашу. Слова старого (оца, дїда) на розходзє ми останю вично урезани у памєтаню. Першоклашнїки нащивєли старих (людзох) у старєцким домє.*

Дєєдни прикметніки у мєновнїцкєй служби постали прави мєновнїки. Мєняю шє по мєновнїцкєй, а нє по прикметнїцкєй прємєнки. То даскєльо прикметніки стрєднєго роду: *добро, благо, зло ...*

Школярє нащивєли польоприврєднє добро Дюро Стругар.

Найвєкшє добро у тим жє шє вони врацєли до свойого краю.

Дзєци то правє благо.

Найвєкшє благо цо мам ношим у рукох свойих.

Нови политични рєжим принєсол лєм зло.

Од кєди шє Микола оженєл у обисцу зло.

Прикметніки котри окончую функцію мєновнїка, алє шє мєняю по прикметнїцкєй прємєнки то би були:

Назвиска: *Стари, Чарни, Жовти, Шиви, Дєбєли, Баясати, Главати, Носати, Перши, Други, Трєци* (мєна хлапцох у приповєдки Мирона Канюха *Хлапєц Трєци*, Яков Кишюгас *Читанка за трєцу класу основнєй школи* 2007. рок, бок 62)

На салашу Чарни оганял лішки.

У новим филму Баюсати ма главну улогу.

Мена и презвиска: *Мушицки, Зриньски, Мудри, Мудрого, Вронски* (Павица Мразовић, *Граматика српског језика за странце*, 2009. рок, бок 314) *Будинског, Лисого, Шутого* (Юлијан Рамач, *Граматика руског језика I фонетика, морфологија и лексика*, 1974. рок, бок 78)

Мена местох, покраїнох, державох: *Гроцка, Греческа, Француска, Горватска, Косово* (єдини прикметнік по походзеню котри ма меновніцку пременку), *Болгарска, Турска ...* (Павица Мразовић, *Граматика српског језика за странце*, 2009. рок, бок 314).

КОМПАРАЦИЈА

Компарација або ступњованє то ґраматична категорија котру по правилу маю шицки кваліфікативни прикметніки, велі референцијални и мале число других прикметнікох. (Павица Мразовић, *Граматика српског језика за странце*, 2009. рок, бок 314) Попри прикметнікох компарацију мац и даєдни присловніки котри як винімок пременліви за разлику од других присловнікох. Мож повесц же и даєдни матеріјални прикметніки мож компаровац кед їх значенє хаснуєме у пренешеним смислу, т.є. кед зоз німа означуєме людски характеристики. Компаровац прикметніки можеме на три способи:

1. зоз флексию: били, билши, найбилши;
2. зоз будованьом словох: прекрасни, предобри, премили;
3. зоз лексичними средствами: барз красне дзецко.

Система формох поровнованя зоз котру указуєме на ступень заступеносци прикмети єдного поняца состої ше зоз трох ступњох:

Позитив – основни прикметнік зоз котрим означуєме прикмету поняца при котрому прикметнік стої и твори иснуюцу, позитивну прикмету. То не ступень поровнаня але основна форма прикметніка. Наприклад: *Андрей вредни.*

Екватив то форма позитива похаснована у еквативней синтаксичней конструкції, кед виражуєме єднаки ступень присуства даякей прикмети медзи членами поровнованя ведно зоз другима ґраматичними и лексичними средствами виражованя того значеня у датим виреченю. Наприклад: *Андрей вредни як и його товариш Михал.*

Компаратив – прикметнік у першим ступню поровнованя зоз котрим ше представя у векшим або висшим ступню вредносци од гевтей котру маме у позитиву. Наприклад: *Мирослав **вреднейши** школяр од Петрика*.

Суперлатив – прикметнік у другим ступню поровнованя зоз котрим означуєме прикмету поняца у найвисшим и найвекшим ступню медзи шицкима поняцами зоз котрима одреджене поняце поровнуєме. Наприклад: *Александар **найвреднейши** школяр у цалим оддзелєню*.

Прикметніки котри не маю компарацию:

Шицки прикметніки котри не мож компаровац могли бизме подзеліц до даскельо групох:

1. класификативни прикметніки: дохторски, валалски, филозофски, школски, историйни, хемийни, физични ...

2. прикметніки походзєня: београдски, бечски, швайцарски, дунайски, горватски, сербски, карловацки ...

3. квантификативни прикметніки: перши, дзешати, двояки, трояки, дупли, тройністи, штверністи ... Гоч у руских граматикох числовніки не учишлени до прикметнікох, заш лєм вони означую прикмету, бліжей одредзую меновнік. Числа наисце маю два функції, єдну основну а другу прикметніцку.

4. адвербиялни партиципи презенту похасновани у прикметніцкей функції: ношаци (слуп), одвитуюци (числа), ошвижуюци (напой), олегчуюци и очєжуюци (обставини), одредзуюци (заменовніки), оглашуюци (новини), обєцуюци (результати), вибилююци (средства), заґадзуюци (матерії) ...

5. прикметніки котри сами по себе знача найвисши або найнізши ступень дачого: максимални, першокласни, тотални, основни, идеални, абсолютни ...

6. прикметніки котри означую форму: цилиндрични, кружни, квадратни, округли, правоугли, ромбоїдни ...

7. странски прикметніки: мини, макси, лайт, бланко ...

РЕЛАТИВНА КОМПАРАЦІЯ ПРИКМЕТНІКОХ:

Релятивну компарацию мож виражиц през шицки три ступні компарациї.

Позитив: зоз прикметніком у позитиву релятивне поровнованє маме у поровнуючей конструкції у котрей хаснуєме партикули *як/кельо*.

Авто стари як Библия.

Микола храпел як дзело.

Оцец му вше гуторел же є глупи як токльов.

Мой оцец стари кельо и Янков.

Керестурска церква висока кельо и коцурска.

Нови кнїжки хасновити кельо и гевти предходни.

Компаратив: за релятивну компарацию указуєме на поняце вредносци котре поровнована прикмета надвисшує. Ту хаснуєме конструкції од+ґенитив и субюнктор+як цо.

Яни старши од тебе.

Михал глупши од Янка.

Марийово очи яснейши и од мешаца.

Яни старши як цо ти.

Михал глупши як цо Янко.

Марийово очи яснейши як цо мешац.

У конструкцийох кед похаснуєме неґацію та поніщуєме одредзену реляцію и настава виєдначена вредносц медзи два поровнованима поняцами. Опрез неґації кед сцеме ище баржей указац на єднакосц та можеме похасновац присловніки ані кус, ніч ...

Яни не старши од тебе.

Михал не глупши од Янка.

Яни не старши як цо ти.

Михал не глупши як цо Янко. Михал ніч (анї кус) не глупши як цо Янко.

Суперлатив: сам по себе означує поняца котри над шицкими вредносцами. У поровнуючей конструкції мож меновац поняце котре означує множество зоз котрого ше дацо вибране видвоує. Наприклад:

Михайло бул найстарши у своєй чети.

Фйодор бул найсхопнєйше дзецо на математики.

Емилия була найвисша у зборе.

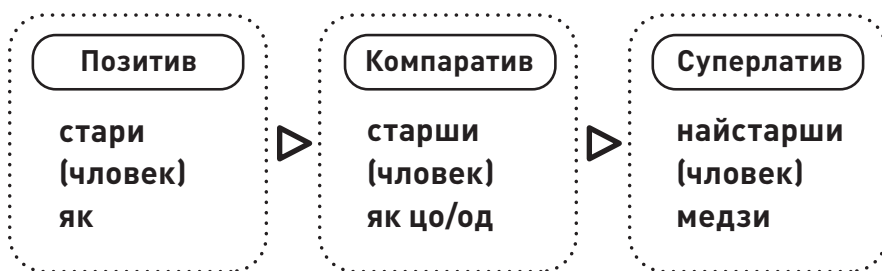
Окрем горнєй такв. ситуацийнєй конструкції прикметніки у суперлативу ше явяю и у конструкції з применовнїком *медзи*. Применовнїк *медзи* вяжеме з меном поняца котрого поровнуєме. Мено поняца обовязно вше у множини прето же суперлатив вше визначує прикмету над шицкима, а нїгда лєм над єдним поняцом як цо ше случує у компаративу.

Дюра найстарши медзи школярами.

Емилия найвисша медзи дзивчатами.

Владо найпиянши медзи хлапцями.

Графикон релативнєй компарациї:

Приклади и графикон релативнєй компарациї направени справм кнїжки (Павица Мразовић, *Граматика српског језика за странце*, 2009. рок, бок 324).

АБСОЛУТНА КОМПАРАЦИЈА ПРИКМЕТНІКОХ:

Кед ше у виреченю у котрим похаснована компарација не явя поняце зоз котрим ше поровнує прикмета виражена з прикметнїком, а кед тото поняце анї не предпоставяме, вец маме абсолютну компарацию. И у тим случаю мож розликовац три ступнї компарациї.

Позитив:

Єден стари чловек це чека пред дзверм.

До учальнї вошол стари погорбени професор.

Микола Губашов ношел стари шмати.

Тей ноци обчекуєме вельки шнїг.

Спаднул вельки диждж, та вилял Дунай.

На штред пажици вибил вельки огонь.

У тих прикладах зоз прикметнїком *стари* не гуториме же цошка лєм старе, але означуєме глібоку старосц, односно указуєме на цошка цо старше од того не може буц. Так и прикметнїк *вельки* у тих формох

указує на високи ступень велького, так же зоз тей конструкції не мож направиц висши ступень, т.є. компаратив и суперлатив. Позитив у тим случаю задоволює шицки три ступні и означує найвисши ступень.

Компаратив: поаснуєме за дацо цо ше случело звонка нашого обчекованя, цо превозишло и одступело од семантичного чежиска.

Спадли векши дижджи.

Нашли зме озбільнейшого купца, та випатра и потаргуєме.

У фебруару сцисла моцнейша жима.

Чека це єден старши человек.

Пришли моцнейши витри, та поваляли урожаї.

Наишол чежши период у нашим живоце.

Не було векши проблеми.

Врацел ше после кратшого часу.

Суперлатив: суперлативна форма прикметніка означує найвекшу вредноц котра ше находзи на линіі обчекованя.

Танцує наймладши хлапец.

Його дзивка найкрасша.

Оросов хлапец найвисши.

Спаднул найвекши шніг по тераз.

Наш дідо найстарши человек у здруженю.

Боян наймудрейше дзецко у оддзеленю.

Абсолютни суперлатив ма приближно исте значене у конструкційох: *барз млади хлапец, барз красна дзивка, барз високи хлапец, барз вельки шніг, барз стари человек, барз мудре дзецко ...*

Графикон абсолютней компарацийі:

Приклади и графикон абсолютней компарацийі направени спрам Павици Мразович (Мразовић, 2009. рок, бок 325).

ЗМОЦНЬОВАНЕ ПРИКМЕТИ ЗОЗ ПОМОЦУ ПРИСЛОВНІКОХ

Же бизме виражели висши або векши ступень прикмети одредженого поняца не мушимо обовязно компаровац прикметнік. Змоцніц значенє прикметніка можеме и з помоцу присловнікох котри додаваме опрез позитива або компаратива.

Опрез **позитива** кед змоцнюєме значенє додаваме тоти присловніки: *напевно, цалком, подполно, барз, баржей, найбаржей, такой таки, праве таки, нательо, непропорційно, енормно, невироятно, екстремно...*

Опрез **компаратива** можеме додац шлідуючи присловніки: *дакус, кус, кущичко, далеко, гет, незрозмирно, число + раз, непропорційно, енормно, нательо, напевно, вельо, екстремно ...*

У дзепоедних случайох мож похасновац и по два присловніки одразу опрез єдного прикметніка.

З тей нагоди направела сом огляднуце и на Предрага Пипера и Ивана Клајна *Нормативну граматику сербского јазика*, (Предраг Пипер и Иван Клајн, 2009.) Тоти авторе у одредженой мири даваю иншаке подзелєне прикметнікох. Основна дзелїдба идентична зоз Кочишову и Рамачову:

1. описни прикметніки, ту нет дилеми и розлики од гоч котрого подзелєня даєдного другого автора, то прикметніки котри означую прикмету котра не походзи од одношеня ношителя тей прикмети гу другим обєктох и зявеньом. Док у сербским јазику описни прикметніки розликую одредзени и неопредзени вид, у руским то не случай. Описни прикметніки маю и категорию аниматносци, дзе видвоюєме прикметніки котри означую живи и неживи поняца. Даєдни описни прикметніки маю деминутиви и гипокористики, зоз котрима тиж мож виражиц ступньованє прикмети. Наприклад: *белави-белавкасти, мали-малючки-малюшни, били-билючки-бияви.*

2. односни прикметніки, то прикметніки котри маю основу котра углавним виведзена од меновніка. Прикмети виражени на тот способ маю тирваци характер. Односни прикметніки авторе дзеля на три групи, а класификация релевантна и за руски јазик:

а) прави односни прикметніки: *городски, рични ...* Указую на прикмету котра настала зоз одношеня гу даякому обєкту, материялу, дії, абстрактному поняцу, месту, часу, числу...

б) присвойни прикметніки: *Еленов, мацеров ...* То прикметніки котри означую стриктно лєм припаданє дакому або дачому.

в) односно-присвойни прикметніки: мачи, тащи ... Таки прикметніки означую припадносц даякому єству, або прикмету котра характеристична за тото єство. Вецейзначни су та ше часто хасную за характеристизацию чловека зоз прикметами дзепоедних животиных.

Непременлїви прикметніки: то прикметніки странского походзеня. Їх число ше непереривно звекшує. До языка уходза преїг кухарскей, модней, технічней и другей лексики. Авторе предкладаю же би ше хасновали лєм у бешеди: *супер, реш ...*

Велї непременлїви прикметніки чежа же би постали префиксоиди наприклад: *рок музика, хипи облечиво ...* Чи таки прикметнік постане префиксоид завиши од того чи вон може стац оддалени од меновніка, як и тото чи може буц похасновани у предикату або лєм як атрибут.

Пипер и Клайн видзелюю и прикметніки як цо то: **ідеални, максимални, оптимални, минимални, универзални, тотални, правилни, основни, першокласни ...** Тоти прикметніки сами по себе означую найвиши ступень одредзеной прикмети. По правилу тоти прикметніки би не требало компаровац. Ідеални, оптимални, максимални и минимални походза зоз латинского языка и маю абсолютне значенє, але у нашим языку, як и у шицких славянских языках одомашнєли ше на тельо же здобуваю и компарация. За тото одомашньованє и потупенє основного значеня углавним виновати новинаре и медії. Же би новинаре зоз своїма текстами або лєм насловом охабели цо векши и моцнейши упечаток часто пишу и таке дацо:

*Новак ма **ідеалну** роботу у Канади, але була би **ідеалнейша** кед би була у Сербії.*

*Кед гевтого року скочел понад 6 метери думал же то **максимални** резултат яки вон може посцигнуц, а ніхто не могол вериц же може ище **максималнейше** кед того року доскочел рекордни 7 м и 32 цм.*

***Оптимални** условия за пририхтованє зме мали на Тари, але ище **оптималнейши** були кед зме ше пририхтовали у Анталії.*

*Женске облечиво постало вельо **минималнейше** од того яке було пред 20 роками.*

*Тоти формулари **универзалнейши** од тих цо зме мали до тераз.*

И сам Иван Клайн у своїм словніку наводзи же, гоч тоти прикметніки углавним походза зоз латинского языка и гоч зоз собу ноша абсолютне значенє, им у славянских языках як цо то сербски и други треба допущиц компарацию. (Иван Клајн, *Речник језичких недоумица*, 2009.) Зоз

розвойом языка тоті прикметніки ше одомашнєли и страцели свойо ориґиналне значенє.

Оброблюючи поровнованє прикметнікох у сербским языку авторе обачую же одношенє медзи ступнями ушорене на основи двох семантичних правилох

а) еквивалентности

б) обовязности универзалней квантификації.

ПОЗИТИВ не дефиную як ступень поровнованя, але як основну форму прикметніка зоз котру ше указує єдна прикмета субєкта а идея о поровнованю ані не постої. Наприклад: *Ана красна*.

Екватив то форма позитива, т. є. прикметніка кед виражуєме єднаки ступень прикмети субєкту поровнаню зоз другим субєктом. Наприклад: *Ана красна як и єй товаришка*. Екватив у опозиції зоз компаративом, а преїг компаратива и зоз його дериватом суперлативом.

КОМПАРАТИВ хтори ше твори зоз суфиксами предствая висши ступень од основней форми прикметніка. Не обовязне, а можливе поровнованє зоз шицкими елементами множества. Наприклад: *Ана красша як єй товаришка*. *Ана красша од шицких*. Даєдни форми компаратива мож похасновац и елативно, кед сцеме змоцніц значенє. Наприклад: *Горчейша кафа*. *Старши человек*.

СУПЕРЛАТИВ означує же ступень прикмети найвисши од шицких котри ше поровную. Од компаратива суперлатив ше розликує лєм по префиксу най-. Наприклад: *Ана найкрасша у цалей улїчки*. Префиксалне будованє прикметнікох менєй розвите од суфиксалного. Шицки префикси не маю значенє, окрем суперлативного префикса най-.

Неправилна компарация, кед ше компаратив достава зоз суплетивних основох, одноши ше на исти прикметніки як и у руским языку а то *добри, зли, мали, вельки*.

3. КОРПУС ВИГЛЄДОВАНЯ

3.1. Хасновани жридла за виглєдованє

Тему обробим на основи трох кнїжкох котри настали хронологийно. Єдна публікована на початку періода кодифікації и стандардизації руского язика, друга и треца по публікованю другей рускей граматики Миколи М. Кочиша. Зоз тих трох кнїжкох зазначим и запишем шицки прикметніки кори ше явяю у обробених приповедкох, видвоім их и будзем класифіковац до групох. Найдзем розлики у прикметнікох и їх семантики през час.

Перша кнїжка котру сом облабела до виглєдовацкогo корпуса моєй роботи то кнїжка Гавриїла Костельника *Проза*. Зоз тей кнїжки, точнейше зоз шлїдуючих приповедкох сом позаписовала прикметніки :

Давни пайташки
Кредла и кредланя
Смутна гдовица
Конї гуторя
Валалски человек
Муша буц черкотки
Зло понад меру
Дїдо титор
Агафия - старого попа дзивка
Цар над слунечніками

Тота кнїжка и перша написана. Ю сом пречитала и анализовала у *Прози на бачваньско-сримским руским литературним язика* Гавриїла Костельника. Тоти приповедки настали опрез и после граматики котру написал Гавриїл Костельник 1923. року. З оглядом же тоти приповедки писани кед ше руски язик праве починал розвивац, мож обачиц вельке одступанє од нєшкайшей форми язика. У першей кнїжки мож обачиц одступанє автора аж и од самого себе, цо би могло третирац и як даяку файту несигурносци. Сам автор хаснує значне число сербских словох та и прикметнікох. Приходзи аж и до процивсловносцох котри ше медзи собу виключую, так напр. автор першей рускей граматики и першей кнїжки котру сом пречитала вельо раз хаснує два розлични форми за єден исти прикметнік нїзши-нїжши, паноцов-панотцов, нєбесни-небесни, израильски-израилски, фамилийни-фамелийни, сретан-щешлїви ...

Друга кніжка котру сом обробела у тей роботі то кніжка Михайла Ковача *На окраїску*. Кніжка видата 1983. року, за ню можеме повесц же представля часц штредней епохи розвою руского языка. Вона видата после другой рускей ґраматіки котру видал Микола Кочиш 1974. року. З тей кніжки сом тиж так виняла прикметніки зоз шлідуючих приповедкох:

Дідо Михал одходзи до цудзого краю

Празне гніздо

Слугове

Янош

Козарово синове

Браца

Щетнік Дюра

Красна ешень

Боляци рани

Маково заренка

На окраїску

Живот як витор

Друга кніжка котру сом читала и анализвала то кніжка Михайла Ковача *На окраїску*. Приповедки видати 1983. року. У тей кніжки автор не ма одступаня яки зме обачели при Костельникови.

Треца кніжка котру сом уключела до виглєдовацкоґо корпусу то кніжка Владимира Кочиша *Паперови голуб* котра видата 1994. року. Вона видата скорей як наша треца ґраматіка од автора Юлиана Рамача, але сами слова и їх состав ше ніч не розликую од нешкайшей форми истих словох. То була причина прецо сом и тоту кніжку вибрала за анализу розвою прикметнікох през час у руским языку. Язык у тей кніжки ше барз мало розликує од терашней ґраматичней и бешедней форми руского языка. Мож повесц же и прикметніки котри ше находза у тих приповедкох маю и дзень нешка идентичну форму. Можеме ю учишліц ґу найновшей епохи руского языка. У тей кніжки нет одступаня од ґраматіки и нет процивсловносци яки зазначени при Костельникови. Єст два сербизми Анджина яма и Свилени шор, але вони представляю власни меновніки та их ані не мож учишліц ґу сербизмом. З тей кніжки сом анализвала шлідуюци приповедки:

Ружов венєц

Жвератка у Ирнкових чатох за власи

Бліскавка у дідовим бичаку

Смак солі з яшльох

Мутняча прелігла и Данилову душу
 Златни зуби
 Били голуб над олтаром
 Иштванова дражка до неба
 Якимов способ цихосци
 Оцисок скленчини
 Бишалмов пах
 Удjobнуце на верху шкарупини
 Розпукнутих гестиньох глас у вовчим завиваню
 На струнох гушлі дїда Маґоча чуц плач препилкох
 Глас дзвона з Пешту одмаржнє змарзнути облаки
 Древо за рамики и валалски труни
 Паперови Голуб

3.2. Методологія у виглєдованю

У виглєдованю будзем хасновац обще подзелєнє прикметнікох котре прилапене при руских лингвистох. Так и класификуєм прикметніки котри сом повиписовала зоз уж спомнутих кнїжкох. Прикметніки повиписуєм у хлопским роду, а тоти котри похасновани у ступньох компарациї затримам у датим ступню компарациї. Гу каждому прикметніку, односно каждой форми прикметніка напишем и кельо раз ше явя тот прикметнік у кнїжки. Понеже ше у своєй роботі будзем тримац утвердзеного подзелєня прикметнікох.

Прикметніки дзелїме на:

1. описни
2. односни: присвойни, материялни, часови, местови.

Спатраючи розлични становиска лингвистох у їх творох мож обачиц же ше руски лингвисти ище вше ше притримую першобутного подзелєня, док сербски лингвисти даваю уж нови подзелєня прикметнікох. Розлики наставаю насампредз пре присвойни прикметніки. Перша класификация прикметнікох подроумйовала широку групу присвойних прикметнікох, дзе ше учишьовали и прикметніки котри не присвойни гоч по своєй форми здабу на присвойни прикметніки. Сербски лингвисти правя розлики медзи присвойнима прикметніками, иншак пристуюю гу їх обробйованю. У руским язичу числовніки ясно видвоєни як файта словох, док сербски лингвисти даваю числовніком и функцию прикметніка.

Цо ше дотика странских прикметнікох вони буду спатрени на способ як цо то зробел Михайло Фейса, кед спатрал функціонованє англцизмox у руским языку. Други странски прикметніки котри не англійского походзєня позберала сом зоз бешеди младих людзох у моім околїску.

4. АНАЛИЗА КОРПУСА

4.1. Гавриїл Костельник Проза

А		
АРИМАТЕЙСКИ	Присвойни	1
Б		
БОГАТИ	Описни	19
БОГАТШИ	Описни	1
БОЖИ	Присвойни	11
БОЯЖЛІВИ	Описни	1
БОГОСЛОВЕНИ	Описни	1
БОБИКОВ	Присвойни	2
БАЧВАНЬСКИ	Присвойни	4
БАНОВ	Присвойни	1
БАРАНОВ	Присвойни	1
БЕНЗИНОВИ	Материялни	1
БЕЖАЦИ	Описни	1
БЕШЕДЛІВИ	Описни	10
БЕЛАВИ	Описни	2
БИЛИ	Описни	24
БИСТРИ	Описни	1
БИДНИ	Описни	2
БЛІЗКИ	Местови	3
БЛІЗШИ	Местови	1
БЛІЩАЦИ	Описни	2
БЛАТНИ	Описни	1
БЛАГОДАТНИ	Описни	1
БЛАГОРОДНИ	Описни	6
БЛАГИ	Описни	2
БЛУДНИ	Описни	1
БРУДНИ	Описни	2
БРАТОВ	Присвойни	2
БРИТКИ	Описни	3
БУЙНИ	Описни	1
БУРИ (бури хмари)	Описни	1

В		
ВАЖНИ	Описни	1
ВАЛАЛСКИ	Присвойни	9
ВАЛУШНИ	Описни	1
ВИСОКИ	Описни	4
ВИЦИЦАНИ	Описни	1
ВИДУМАНИ	Описни	2
ВИСШИ	Описни	2
ВИПЕЧЕНИ	Описни	1
ВИСОХНУТИ	Описни	1
ВИПРАЖНІТИ	Описни	1
ВИСЕЛЕНІЦКИ	Описни	1
ВИСНАЖУЮЦИ	Описни	1
ВИСТАВЕНИ	Описни	1
ВИШУКАНИ	Описни	1
ВИШТРЕЛЕНИ	Описни	1
ВИГНУТИ	Описни	1
ВИГНАТИ	Описни	1
ВИКОПНУТИ	Описни	1
ВИМАСЦЕНИ	Описни	1
ВИТИРВАЛИ	Описни	1
ВИТАРТИ	Описни	1
ВИСЛУЖЕНИ	Описни	3
ВИЩЕРБЕНИ	Описни	1
ВИРНИ	Описни	2
ВИЧНИ	Часови	10
ВИМУЧЕНИ	Описни	1
ВИНОВАТИ	Описни	1
ВИСТРАШЕНИ	Описни	1
ВЕЛЬКИ	Описни	49
ВЕЛИКИ	Описни	1
ВЕРНИ	Описни	1

ВЕКШИ	Описни	11
ВЕСЕЛИ	Описни	3
ВЕЛЬКОСОБОТНИ	Присвойни	2
ВРЕДНИ	Описни	3
ВЛАСНИ	Присвойни	5
ВОДИЦОВ	Присвойни	1
ВОЄМСКИ	Присвойни	4
ВОЄНСКИ	Присвойни	1
ВОСКРЕСНИ	Описни	4
ВШЕЛІЯКИ	Описни	1
ВЩЕРАШНІ	Часови	1
ВЩАСНИ	Часови	1
Г		
ГЛІБОКИ	Описни	4
ГЛАДКИ	Описни	1
ГЛУПИ	Описни	1
ГЛУХИ	Описни	2
ГЛАСНЄЙШИ	Описни	1
ГЛАДНИ	Описни	3
ГЛАВНИ	Описни	4
ГРУБИ	Описни	6
ГРОЖАЦИ	Описни	1
ГРУБШИ	Описни	1
ГРИШНИ	Описни	3
ГОРКИ	Описни	7
ГОТОВИ	Описни	5
ГОРШИ	Описни	3
ГОРВАТСКИ	Присвойни	1
ГОРУЦИ	Описни	2
ГОЛУБЯЧИ	Присвойни	1
ГОЛИ	Описни	1
ГОЧЯКИ	Описни	1
ГУСТЕЙШИ	Описни	1
Г		
ГОВЛЬОВ	Присвойни	1
ГАЗДОВСКИ	Присвойни	2
Д		
ДАВНИ	Часови	6

ДАВНЄЙШИ	Часови	2
ДАЛЄКИ	Местови	4
ДАЛЬШИ	Местови	2
ДАВЯЦИ	Описни	1
ДЯВОЛСКИ	Присвойни	3
ДЛУГИ	Описни	6
ДЛУГОКИ	Описни	1
ДНЕВНИ	Часови	1
ДОЗРЕТИ	Описни	2
ДОПИТЛІВИ	Описни	1
ДОЛНІ	Местови	1
ДООКОЛИШНІ	Местови	1
ДОБРОДУШНИ	Описни	1
ДОБРИ	Описни	17
ДОМАШНІ	Местови	3
ДОКОНЧЕНИ	Описни	1
ДРАКШИ	Описни	2
ДРОБНИ	Описни	2
ДРАГИ	Описни	1
ДРУКОВАНИ	Описни	1
ДЗИВИ	Описни	1
ДЗИЯЧИ	Присвойни	1
ДЗЕЦИНСКИ	Присвойни	3
ДУХОВ	Присвойни	1
ДУРНИ	Описни	2
ДВАЦЕЦТРИРОЧНИ	Часови	1
Є		
ЄШЕНЬСКИ	Часови	2
ЄДИНИ	Описни	3
ЄДНАКИ	Описни	1
Ж		
ЖАЛОСНИ	Описни	4
ЖАДАНИ	Описни	1
ЖВИРЯЧИ	Присвойни	1
ЖИДОВСКИ	Присвойни	1
ЖИТНИ	Материялни	2
ЖИМУШНІ	Часови	2
ЖИВИ	Описни	6

ЖИВОТНИ	Присвойни	1
ЖЕНЄТИ	Описни	1
ЖЕЛЄНИ	Описни	14
ЖЕЛЄЗНИ	Материялни	1
ЖЕНЬСКИ	Присвойни	1
ЖЕМСКИ	Присвойни	1
ЖЕМУШЊИ	Присвойни	1
ЖОВТИ	Описни	3
ЖОБРАКОВ	Присвойни	1
ЖОБРАЧИ	Присвойни	1
З		
ЗАШУЉКАНИ	Описни	1
ЗАДЊИ	Местови	2
ЗАГАДОЧНИ	Описни	1
ЗАМАСЦЕНИ	Описни	2
ЗАМУЧЕНИ	Описни	1
ЗАМКНУТИ	Описни	2
ЗАКОПАНИ	Описни	1
ЗАКИНЧЉИВИ	Описни	1
ЗАНЯТИ	Описни	2
ЗАЖЕЛЄНЄТИ	Описни	1
ЗАХРИПЛИ	Описни	1
ЗАРОБЕНИ	Описни	1
ЗАРАБРОВАНИ	Описни	1
ЗАДОВОЉНИ	Описни	1
ЗАЧУВАНИ	Описни	1
ЗАПРАВЕНИ	Описни	1
ЗАСКОЧЕНИ	Описни	1
ЗАБРИНУТИ	Описни	1
ЗАБЛАЦЕНИ	Описни	3
ЗАВАЛЯНИ	Описни	1
ЗАВАЛЄНИ	Описни	1
ЗБИТИ	Описни	1
ЗБУРЕНИ	Описни	1
ЗБУДОВАНИ	Описни	1
ЗВЯЗАНИ	Описни	1
ЗВАЛЄНИ	Описни	1
ЗВЕДЗЕНИ	Описни	1

ЗДРАВИ	Описни	13
ЗДРАВШИ	Описни	1
ЗДИРВЕТИ	Описни	1
ЗДУШНИ	Описни	1
ЗДАЉЄКИ	Местови	1
ЗЛАТИ	Материялни	14
ЗЛАТНИ	Материялни	1
ЗЛАТОВЕРХИ	Описни	1
ЗЛАМАНИ	Описни	3
ЗЛИ	Описни	2
ЗОДНУКАШЊИ	Местови	1
ЗРАДЉИВИ	Описни	1
ЗРОЗУМЕНИ	Описни	1
И		
ИЗРАИЉСКИ/ ИЗРАИЉСКИ	Присвойни	2
ИСТИ	Описни	6
ИНШАКИ	Описни	7
ИНШИ/ИНЬШИ	Описни	16
К		
КАМЕНИ	Материялни	1
КАЖДОНЕВНИ	Часови	2
КАЉЉКОВАТСКИ	Присвойни	1
КАЖДОДЗЕНЬНИ	Часови	1
КАПИТАЊСКИ	Присвойни	2
КЕРЕСТУРСКИ	Присвойни	15
КИРВАВИ	Описни	3
КОЛЯЦИ	Описни	1
КОНЬСКИ	Присвойни	7
КОЦУРСКИ	Присвойни	2
КОСЦАТИ	Описни	1
КРАСНИ	Описни	25
КРАТКИ	Описни	3
КРАШИ (без с)	Описни	1
КРИВИ	Описни	2
КРИСАТИ	Описни	1
КРЕДЛОВ	Присвойни	2
КУЉЯНСКИ	Присвойни	1

КУПЕНИ	Описни	2
Л		
ЛАСКАВИ	Описни	1
ЛОЗОВ	Присвойни	1
ЛЕГКИ	Описни	2
ЛЕГЧЕЙШИ	Описни	2
ЛЕПШИ	Описни	8
ЛЕТУШНІ	Часови	3
ЛІХИ	Описни	1
ЛЮЦКИ	Присвойни	11
ЛЮДСКИ (цудзи)	Присвойни	6
ЛЮБЕЗНИ	Описни	3
М		
МАЦЕРИЊСКИ	Присвойни	1
МАЛЬОВАНИ	Описни	1
МАЙСТОРСКИ	Присвойни	1
МАЕСТАТИЧНИ	Описни	1
МАЛКИ	Описни	4
МАЛИ	Описни	12
МАСНИ	Описни	1
МАРНОТРАВНИ	Описни	1
МАРКОВ	Присвойни	1
МАРЧОВ	Присвойни	5
МАДЯРСКИ	Присвойни	10
МЕРТВИ	Описни	3
МЕГКИ	Описни	4
МЕНЬШИ	Описни	2
МИЛОСЦИВИ/ МИЛОСТИВИ	Описни	2
МИЛИ	Описни	11
МИРНИ	Описни	7
МИРНЇЙШИ	Описни	1
МИЛОСЕРДНИ	Описни	1
МИЛЕТСКИ	Присвойни	1
МИСИОНЕРСКИ	Присвойни	1
МЛАДИ	Описни	26
МЛОДИ (млади хлоп)	Описни	1
МЛАДШИ	Описни	5

МОДЕРНИ	Описни	1
МОЦНИ	Описни	5
МОЦНЇЙШИ	Описни	2
МОРСКИ	Присвойни	1
МОЙСЕЙОВ	Присвойни	1
МУДРИ	Описни	8
МУДРЕЙШИ	Описни	5
МЛЄЧНИ	Материялни	1
Н		
НАБИВАНИ	Описни	1
НАГЛИ	Описни	1
НАГЊІВАНИ	Описни	1
НАДУТИ	Описни	1
НАЙЖАЛОСНЇЙШИ	Описни	1
НАЙМИЛШИ	Описни	3
НАЙБОГАТШИ	Описни	1
НАЙНСЦЄШЛЇВШИ	Описни	1
НАЙСТАРШИ	Описни	3
НАЙЦЄШЛЇВШИ	Описни	5
НАЙМЕНЬШИ	Описни	3
НАЙБЛЇЗШИ	Описни	2
НАЙВЕКШИ	Описни	4
НАЙМЛАДШИ	Описни	1
НАЙКРАСШИ	Описни	3
НАЙГОРШИ	Описни	1
НАЙБИДНЇЙШИ	Описни	1
НАЙМЕНШИ	Описни	2
НАЙСЛАДШИ	Описни	2
НАЗРАЧИ	Описни	1
НАТЕРХОВАНИ	Описни	1
НАСТУПУЮЦИ	Описни	1
НАДЖЕМСКИ	Местови	1
НАРОДНИ	Присвойни	2
НАРУЦЕНИ	Описни	1
НАПИТИ	Описни	1
НАПИСАНИ	Описни	1
НАСЕЛЄНИ	Описни	1
НАЦИОНАЛНИ	Присвойни	1

НІЗШИ/ НІЖШИ	Описни	2
НІЧТОЖНИ	Описни	1
НІЯКИ	Описни	3
НОВИ	Описни	41
НОВШИ	Описни	1
НОВОТНИ	Описни	1
НОВОНАПРАВЕНИ	Описни	1
НОЦНИ	Часови	2
НЕПОЗНАТИ	Описни	2
НЕБЕСНИ	Присвойни	7
НЕДОБРИ	Описни	3
НЕЧКОДЛІВИ	Описни	1
НЕОБАЧЕНИ	Описни	1
НЕПРЕПОВЕДЗЕНИ	Описни	2
НЕПРЕДВИДЗЕНИ	Описни	1
НЕМОЖЛІВИ	Описни	2
НЕМУДРИ	Описни	1
НЕМІНУТИ	Описни	1
НЕВИНОВАТИ	Описни	1
НЕЖЕНЄТИ	Описни	1
НЕЩЕШЛІВИ	Описни	8
НЕЩЕШЛІВШИ	Описни	2
НЕСПОДЗИВАНИ	Описни	1
НЕСЩЕСНИ	Описни	2
НЕОЖЕНЄТИ	Описни	2
НЕОБИЧНИ	Описни	5
НЕДОКОНЧЕНИ	Описни	1
НЕОГРАНІЧЕНИ	Описни	1
НЕОВИШНИ	Описни	1
НЕМИ	Описни	5
НЕУДЕШНИ	Описни	11
НЕДОСТУПНИ	Описни	1
НЕПОХОПНИ	Описни	1
НЕВИСПАНИ	Описни	1
НЕВЕЛЬКИ	Описни	2
НЕПОТРЕБНИ	Описни	1
НЕСШВЕЦЕНИ	Описни	1
НЕВИДИМИ	Описни	1

НЄЦАЛИ	Описни	1
НЄЯСНИ	Описни	1
НЄВИГВАРЕНИ	Описни	1
НЄЧУТНИ	Описни	2
НЄЗАВИДНИ	Описни	1
НЄЗАРМУЦЕНИ	Описни	1
НЄОСЕТНИ	Описни	1
НЄШКАШНІ	Описни	1

О		
ОБИЧНИ	Описни	3
ОБЩИ	Описни	1
ОБРИТВЕНИ	Описни	2
ОБСАДЗЕНИ	Описни	1
ОВОЦОВ	Присвойни	1
ОДКРИТИ	Описни	1
ОКРЕМНИ	Описни	2
ОКРУГЛИ	Описни	1
ОПАРЕНИ	Описни	2
ОСТАТНІ	Местови	8
ОСЕТНЄЙШИ	Описни	2
ОСЕТЕНИ	Описни	3
ОТВОРЕНИ	Описни	2
ОШТРЕЙШИ	Описни	1
ОШТРИ	Описни	5
ОПУЩЕНИ	Описни	1
ОПАСНИ	Описни	1
ОТРОВЕНИ	Описни	1
ОХЛЯПНУТИ	Описни	1

П		
ПАНОЦОВ/ ПАНОЦОВ	Присвойни	2
ПАНОЦОВСКИ	Присвойни	1
ПАШОВ	Присвойни	2
ПАНЬСКИ	Присвойни	7
ПАХНЯЦИ	Описни	2
ПАЛЯЦИ	Описни	1
ПАРАСТКИ	Присвойни	1
ПАРЛЯУЦИ	Описни	1
ПАПЕРОВ	Материялни	2

ПЕЙДЕШАТРОЧНИ	Часови	1
ПЕРЗІЙСКИ	Присвойни	2
ПЕРВЕСНИ	Описни	1
ПЕТНАЙСТОГИ/ ПЕТНАСТОГИ	Присвойни	6
ПЕЧЕНИ	Описни	1
ПИСАНИ	Описни	2
ПИШНИ	Описни	1
ПИЯНИ	Описни	3
ПЛЄЦЕНИ	Описни	2
ПОГУБЕНИ	Описни	1
ПОГАНЬБЕНИ	Описни	1
ПОЗДИХАНИ	Описни	2
ПОКОЙНИ	Описни	2
ПОЛАМАНИ	Описни	1
ПОДОБНИ	Описни	3
ПОТРЕБНИ	Описни	1
ПОРАХОВАНИ	Описни	1
ПОЛНИ	Описни	9
ПОЗНЄЙШИ	Часови	1
ПОДРАНИ	Описни	3
ПОДПИТИ	Описни	3
ПОЗНАТИ	Описни	2
ПОДНЕБЕСНИ	Описни	1
ПОБОЖНИ	Описни	3
ПОВАЖНИ	Описни	1
ПОШВЕЦЕНИ	Описни	1
ПОТАРГАНИ	Описни	1
ПОТРЕПАНИ	Описни	1
ПОГАНЬСКИ	Присвойни	1
ПОБИДОНОСНИ	Описни	1
ПОВИШТРИГОВАНИ	Описни	1
ПОДЛУГАСТИ	Описни	1
ПОДВЛАДНИ	Описни	2
ПОТШМЕЛЄНИ	Описни	2
ПОМОЦНИ	Описни	1
ПОСАДЗЕНИ	Описни	1
ПОХОВАНИ	Описни	1

ПОЦАГНУТИ	Описни	1
ПОЧЕСНИ	Описни	1
ПРАВИ	Местови	7
ПРАКТИЧНИ	Описни	1
ПРАВИЛНИ	Описни	2
ПРАЗНИ	Описни	3
ПРИБИТИ	Описни	1
ПРИВЯЗАНИ	Описни	1
ПРИКРИТИ	Описни	1
ПРИРОДНИ	Присвойни	1
ПРИВАРОШСКИ	Местови	1
ПРИЄМНИ	Описни	3
ПРУГАСТИ	Описни	1
ПРОСТИ	Описни	4
ПРОЦІВНИ	Описни	3
ПРЕЗРЕТИ	Описни	1
ПРЕДАНИ	Описни	1
ПРЕСВЯТИ	Описни	1
ПРЕБРАНИ	Описни	1
ПРЕЦЕРПЕНИ	Описни	1
ПРЕСАДЗЕНИ	Описни	1
ПРЕЙДЗЕНИ	Описни	4
ПРЕМУДРИ	Описни	1
ПРЕЖИТИ	Описни	1
ПРЕЗДОМНИ	Описни	1
ПРЕРАЖЛІВИ	Описни	1
ПРЕВЕЛЬКИ	Описни	2
ПРЕКЛЯТИ	Описни	4
ПРЕЧИСТИ	Описни	1
ПРЕПОЛНЕТИ	Описни	1
ПРЕДНІ	Местови	3
ПУЛЬКАШОВ	Присвойни	1
ПУСТИ	Описни	1
Р		
РАЙСКИ	Присвойни	1
РАДОСНИ	Описни	2
РАДИ (рада душа)	Описни	1
РАНЄТИ	Описни	1

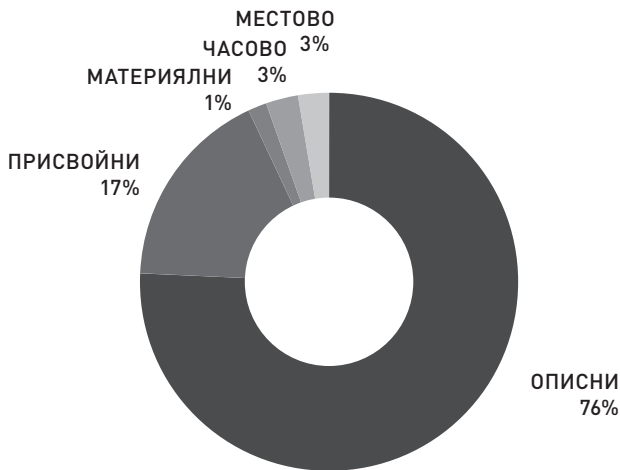
РАНИ (ране Слунко)	Часови	1
РИДКИ	Описни	1
РИМСКИ	Присвојни	9
РОВНИ	Описни	3
РОДЗЕНИ	Описни	11
РОБОТНИ	Присвојни	2
РОЗБИТИ	Описни	1
РОЗЩИПЕНИ	Описни	2
РОЗКВИТЛИ	Описни	1
РОЗШМЕЈАНИ	Описни	2
РОЗЛИЧНИ	Описни	1
РОЗПЈАТИ	Описни	1
РОЗКОЛІСАНИ	Описни	1
РОЗЦАГУЈУЦИ	Описни	1
РОЗПЕЧЕНИ	Описни	1
РОЗТРЕШЕНИ	Описни	1
РОЗВАЛЯНИ	Описни	1
РУЖОВ	Присвојни	1
РУМЕНИ	Описни	1
РУСКИ	Присвојни	19
РУСКО-УКРАЌНСКИ	Присвојни	1
С		
СВЈАТИ	Описни	28
СЕРБСКИ	Присвојни	7
СИЃУРНИ	Описни	2
СИЛНИ	Описни	9
СИТИ	Описни	1
СКВЕРНИ	Описни	1
СКУПИ	Описни	3
СКРИТИ	Описни	1
СКРАЦЕНИ	Описни	1
СКОРЈАНИ	Материјални	1
СЛАВНИ	Описни	3
СЛАБИ	Описни	1
СЛУЧАЈНИ	Описни	1
СЛАДКИ	Описни	2
СМЕРТЕЉНИ	Описни	1
СМУТНИ	Описни	11

СПЉЕШНЕТИ	Описни	1
СПРАВЕНИ	Описни	1
СПРЕВЕДЉИВИ	Описни	2
СОКОВИТИ	Описни	1
СРЕТАН	Описни	2
СРИМСКИ	Присвојни	1
СТВОРЕНИ	Описни	1
СТРИБЕРНАСТИ	Описни	1
СТАЕМНИ	Описни	2
СТАТОЧНИ	Описни	1
СТАРИ	Описни	20
СТАРОДАВНИ	Часови	5
СТАРОЖИДОВСКИ	Присвојни	1
СТРАШНИ	Описни	8
СТАРШИ	Описни	8
СТИХОВНИ	Описни	1
СТЕПЕННИ	Описни	1
СУВАЧОВ	Присвојни	2
СУШЕДСКИ	Присвојни	1
СУХИ	Описни	4
СЦЕЛИ	Описни	1
Т		
ТАЕМНИ/ ТАЈНИ	Описни	4
ТВАРДИ	Описни	3
ТЕЛЕГРАФСКИ	Присвојни	2
ТИСЈАЧРОЧНИ	Часови	1
ТЛУСТИ	Описни	2
ТОЧНИ	Описни	1
ТРАЃИЧНИ	Описни	1
ТРЕЗНИ	Описни	1
ЋІЉЕСНИ	Присвојни	3
ТУЊІ	Описни	3
ТУЊШИ	Описни	2
ТУПОУМНИ	Описни	1
У		
УВРЕДЗЕНИ	Описни	1
УДЕШНИ	Описни	2
УМАРТИ	Описни	3

УМИВАНИ	Описни	1
УЧЕНИ	Описни	2
Ф		
ФАМЕЛИЙНИ	Присвойни	4
ФЕРКОВ	Присвойни	4
ФИЛІПОВСКИ	Присвойни	1
ФИНИ	Описни	1
Х		
ХИТРИ	Описни	1
ХИТРЕЙШИ	Описни	1
ХЛАДКОВИТИ	Описни	2
ХЛАДНОВАТИ	Описни	1
ХЛОПСКИ	Присвойни	1
ХОРИ	Описни	2
ХРИСТИЯНСКИ	Присвойни	1
ХРИСТОВ	Присвойни	1
ХРОМИ	Описни	3
ХУДОБНИ	Описни	22
ХУДОБНЕЙШИ	Описни	1
Ц		
ЦАЛИ	Описни	33
ЦАРСКИ	Присвойни	1
ЦЕМНИ	Описни	6
ЦЕНЮЧКИ	Описни	1
ЦЕНКИ	Описни	2
ЦЕЛАТИ	Описни	1
ЦЕПЛИ	Описни	1
ЦЕРКОВНИ	Присвойни	7
ЦИХИ	Описни	3
ЦУДЗИ	Присвойни	7
Ч		
ЧАРНИ	Описни	7
ЧЕРВЕНИ	Описни	6
ЧЕРСТВИ	Описни	1
ЧЕЖКИ	Описни	12
ЧЕЖШИ	Описни	1
ЧЕСНИ	Описни	2
ЧИСТИ	Описни	8

ЧИСТОТНИ	Описни	1
ЧЛОВЕЧЕСКИ	Присвойни	20
ЧУДНИ	Описни	9
ЧУДНЕЙШИ	Описни	1
Ш		
ШАЛЕНИ	Описни	21
ШВАБСКИ	Присвойни	2
ШВИЦАЦИ	Описни	4
ШВЕТЛИ	Описни	1
ШВЕТОВ	Присвойни	3
ШВИДКИ	Описни	1
ШИВИ	Описни	1
ШИРОКИ/ ШИРИ	Описни	7
ШИРОТИ	Описни	3
ШЛЕПИ	Описни	1
ШЛЄБОДНИ	Описни	1
ШМЕЛИ	Описни	2
ШМИШНИ	Описни	1
ШОКЕЦКИ	Присвойни	10
ШПИВАЦКИ	Присвойни	1
ШЕСНАЦРОЧНИ	Часови	1
Щ		
ЩЕШЛЇВИ	Описни	8
ЩЕШЛЇВШИ	Описни	2
Ю		
ЮЖНИ	Местови	1
ЮНАЦКИ	Присвойни	1
Я		
ЯКИШИК	Описни	8
ЯНКОВ	Присвойни	3
ЯРНЇ	Часови	1
ЯРЧАНИ	Материялни	1
ЯСКРАВИ	Описни	1
ЯСНИ	Описни	7
ЯСНЕЙШИ	Описни	1

Фреквентносц прикметнікох

ОПИСНИ: 1.234 од котрих 426 розлични та виходзи же ше єден исти прикметнік повторює 2,89 раз.

Од вкупного числа 1.234 описних прикметнікох; у позитиву єст най-вещей цо виноши 1.183, у компаративу 33, док у суперлативу лєм 18.

ПРИСВОЙНИ: 282 од котрих 93 розлични; исти прикметнік ше повторює 3,03 раз.

МАТЕРИЯЛНИ: 26 од котрих 11 розлични; исти прикметнік ше повторює 2,36 раз.

ЧАСОВО: 45 од котрих 20 розлични; исти прикметнік ше повторює 2,25 раз.

МЕСТОВО: 43 од котрих 17 розлични; исти прикметнік ше повторює 2,52 раз.

Язык у тей кніжки одступа од нешкайшей граматичней форми. Єст надосц сербизми, а велі слова маю иншаку форму. Укажем лєм на одступаня при прикметнікох.

Так, наприклад, сербизми – прикметніки:

Дяволски – дияволски, дяболски

Дневни – дньови

Каждодневни/каждодзеньни –каждодньови

Нечутни – нечуйни

Румени – зачервенєни

Сретан – щешліви
Виснажуюци –
Дооколишні –
Велики – вельки

У одношеню на сучасни стандарт вименену форму маю наприклад шлідуюци прикметніки:

Бачваньски – бачвански
Вщерашні – вчерайши
Вщасни – вчасни
Дзиячи – дзияцки
Женьски – женски
Израилски/Израильски – Израїлски
Краши – красши през с
Кулянски – кулски
Людски – люцки
Мацериньски – мацерински
Меньши – менши
Нїжши – нїзши
Панотцов – паноцов
Поганьски – погански, пагански
Стрибернасти – стриберни
Прездомни – бездомни
Потшмелєни – подшмелєни
Нєшкашні – нєшкайши
Бритки – бридки
Вщерашні – вчерайши
Охляпнути – окляпнути
Паньски – пански
Поднебесни – поднєбесни
Лєтушні – лєтни
Жимушні – жимски
Кулянски – кулски
Жемушні – жемски

Застарени форми прикметнікох:

Допитлїви
Нєминути
Захрипли
Загадочни

Зоднукашні
Капитаньски
Марнотравни
Подлугасти
Хладновати
Нічтожни

Двояку форму у кніжки наприклад маю шлідуюци прикметніки:

Мацериньски / мацерински
Израилски / израильски
Каждодневни / каждодзеньни
Меньши / менши
Инши / иньши
Нізши / ніжши
Красши / краши
Панотцов / паноцов
Широки / шири
Воємски / воєнски
Нещешлїви / нещесни
Таємни / тайни
Неясного походзєня наприклад:
Преражлїви
Парлаюци

Найфреквентнєйши суфікси:

-ни: *милосердни, модерни, наруцєни, народни, нічтожни, неминути, невиновати, незавидни, незармуцєни, ясни, неосєтни, обсадзєни, писани, пишни, пияни, плєцєни, погубєни, поганьбєни, поздыхани, поламани, подобни, пораховани, полни, побожни, поважни, подвладни, поховани, почєсни, практични, правилни, празни, прездомни, скверни, случайни, смутни, таємни, страшни, тупоумни, фини, худобни, цємнишмишни, южни, чарни, червени, чудни ...*

-ти: *надути, одкрити, охляпнути, познати, подпнути, подлугасти, поцагнути, прибити, прикрити, прости, пругасти, прєсвятї, прєжити, прєчисти, прєчисти, прєкляти, прєполнєти, пусти, соковити, стрїбернасти, тлустї, хладновити, хладковити ...*

-ли: *шветли, шмєли ...*

-ки: *цєнки, швидки, ...*

-и: *пахняци, оштри, прави, ради, сухи, стари, тварди, хитри, хроми ...*

Найфреквентнейши префикси:

-до: *дозрети, дооколишні, докончени ...*

-за: *закопани, зачувани ...*

-на: *наруцени, написани ...*

-не: *невиновати, неженєти, нещєшлїви, нещєсни, неовишни, неудешни, недоступни ...*

-по: *поламани, поздихани ...*

-при: *прибити, приварошски ...*

-пре: *премудри, превельки, пречисти ...*

-през: *прездомни ...*

-под : *подпиту ...*

-роз: *розквитли, розшмеяни, розпечени ...*

-старо: *старожидовски, стародавни ...*

Интересантне зявйованє законченьох у партиципу -ли, -ла, -ло; -ли; и -ми, -ма, -мо; -ми; Як цо то: *розквитли, витирвали, сцели ...*

Єст и прикметніки дзе дуплирани консонанти: *степенни...*

4.2. Михайло Ковач *На окраїску*

А		
АДМИНИСТРАТИВНИ	<i>Присвойни</i>	1
АКУРАТНИ	<i>Описни</i>	1
Б		
БАБОВ	<i>Присвойни</i>	7
БАБСКИ	<i>Присвойни</i>	1
БАГРЕНОВ	<i>Присвойни</i>	1
БАЧВАНЬСКИ	<i>Присвойни</i>	1
БЕЛАВИ	<i>Описни</i>	3
БЕЛАВКАСТО-ЖЕЛЄНИ	<i>Описни</i>	1
БЕЗОЧНИ	<i>Описни</i>	2
БЕЗЧЕСНИ	<i>Описни</i>	1
БЕСНИ	<i>Описни</i>	1
БЕШЕДЛІВИ	<i>Описни</i>	2
БЕЗЧИСЛЕНИ	<i>Описни</i>	1
БЕЗКОНЄЧНИ	<i>Описни</i>	1
БИЛИ	<i>Описни</i>	19
БИЛЄНИ	<i>Описни</i>	1
БИВАНИ	<i>Описни</i>	1
БИДНИ	<i>Описни</i>	3
БЛАГОРОДНИ	<i>Описни</i>	2
БЛАГОДАРНИ	<i>Описни</i>	2
БЛАГИ	<i>Описни</i>	4
БЛАТНИ	<i>Описни</i>	1
БЛІЩАЦИ	<i>Описни</i>	2
БЛІЗКИ	<i>Местов</i>	2
БЛІЗШИ	<i>Местов</i>	1
БЛЯДИ	<i>Описни</i>	2
БОЯЖЛІВИ	<i>Описни</i>	1
БОЛЬШЕВИЦКИ	<i>Присвойни</i>	1
БОЛЯЦИ	<i>Описни</i>	3
БОЖИ	<i>Присвойни</i>	12
БОЧНИ	<i>Местови</i>	1
БОСИ	<i>Описни</i>	2
БОГАТИ	<i>Описни</i>	3

БОГОВ	<i>Присвойни</i>	1
БОГАТШИ	<i>Описни</i>	2
БРАТСКИ	<i>Присвойни</i>	1
БРАТОВ	<i>Присвойни</i>	6
БРИДКИ	<i>Описни</i>	2
БУВШИ	<i>Часови</i>	1
БУДНИ	<i>Описни</i>	1
БУДОВАНИ	<i>Описни</i>	1
БУРЙОВ	<i>Присвойни</i>	1
БУЙНЄЙШИ	<i>Описни</i>	1
В		
ВАЖНИ	<i>Описни</i>	8
ВАЖНЄЙШИ	<i>Описни</i>	3
ВАЛАЛСКИ	<i>Присвойни</i>	9
ВАРОШСКИ	<i>Присвойни</i>	1
ВЕЛЬКИ	<i>Описни</i>	44
ВЕКШИ	<i>Описни</i>	7
ВЕЛІЧЕЗНИ	<i>Описни</i>	5
ВЕРТКИ	<i>Описни</i>	1
ВЕРХНІ	<i>Местови</i>	1
ВЕРХОВНИ	<i>Описни</i>	1
ВЕСЕЛИ	<i>Описни</i>	7
ВЕЧАРШИ	<i>Часови</i>	2
ВИДВОЄНИ	<i>Описни</i>	1
ВИПЛАЦЕНИ	<i>Описни</i>	1
ВИПРОВАДЗЕНИ	<i>Описни</i>	1
ВИТРЕПАНИ	<i>Описни</i>	1
ВИСОКИ	<i>Описни</i>	10
ВИНОВАТИ	<i>Описни</i>	18
ВИРНИ	<i>Описни</i>	7
ВИЧНИ	<i>Часови</i>	4
ВИРНЄЙШИ	<i>Описни</i>	1
ВИРЕКНУТИ	<i>Описни</i>	1
ВИСТАТИ	<i>Описни</i>	3
ВИШПИВАНИ	<i>Описни</i>	1

ВИПЛАКАНИ	Описни	1
ВИПОЛНЄТИ	Описни	1
ВИСХНУТИ	Описни	1
ВИЛЄЗНУТИ	Описни	3
ВИЛІЙОВ	Присвойни	1
ВИБУДОВАНИ	Описни	2
ВИСЦЕРАНИ	Описни	2
ВИШТРЕЛЄНИ	Описни	1
ВИКАСАНИ	Описни	1
ВИРУБАНИ	Описни	1
ВИТРИОНОВ	Присвойни	1
ВЛАДИЧЕСКИ	Присвойни	1
ВЛАЖНИ	Описни	1
ВЛАСНИ	Присвойни	31
ВОНКАШНІ	Местови	1
ВОСНИ	Присвойни	3
ВОЯЦКИ	Присвойни	1
ВОДНІСТИ	Описни	2
ВРЕДНИ	Описни	8
ВЧАСНИ	Часови	2
ВЧЕРАЙШИ	Часови	1
ВШЕЛІЯКИ	Описни	2
ВШОЛАВИ	Описни	2

Г

ГАЙЗИБАНСКИ	Присвойни	3
ГАМИШНИ	Описни	1
ГЛАСНИ	Описни	3
ГЛІБШИ	Описни	2
ГЛІНЯНИ	Матеріялни	1
ГЛАДНИ	Описни	6
ГЛУПИ	Описни	7
ГЛІБОКИ	Описни	4
ГЛУХИ	Описни	1
ГЛАВНИ	Описни	4
ГНІВАЦИ	Описни	2
ГОРЧЕЙШИ	Описни	2
ГОРШИ	Описни	2
ГОРДИ	Описни	1

ГОРВАТСКИ	Присвойни	2
ГОРОДСКИ	Присвойни	1
ГОРНЯЦКИ	Присвойни	1
ГОЛОГЛАВИ	Описни	2
ГОРУЦИ	Описни	1
ГОЛИ	Описни	2
ГОРКИ	Описни	1
ГРИШНИ	Описни	4
ГРУБИ	Описни	2
ГРУБШИ	Описни	2
ГРАНІЧАРСКИ	Присвойни	1
ГУСТИ	Описни	1
ГУШИ	Присвойни	1

Г

ГАЗДОВ	Присвойни	10
ГАЗДОВСКИ	Присвойни	1
ГЛЕЙТОВАНИ	Описни	1
ГУЗЛОВИТИ	Описни	2

Д

ДАВНИ	Часови	4
ДАКЕДИШНІ	Часови	5
ДАРОВАНИ	Описни	2
ДАЛЕКИ	Местови	8
ДАЛЬШИ	Местови	1
ДАЯКИ	Описни	1
ДВОЙНІСТИ	Описни	2
ДЕЗЕРТЕРОВ	Присвойни	1
ДЕНЧИЙОВ	Присвойни	1
ДЕРЖАВНИ	Присвойни	6
ДЗИВИ	Описни	1
ДЗИВОЦКИ	Присвойни	2
ДЗИВЧАТОВ	Присвойни	1
ДЗВИГНУТИ	Описни	1
ДИЖДЖОВНИ	Описни	1
ДІДОВ	Присвойни	3
ДЛУГИ	Описни	1
ДЛУГОКИ	Описни	5
ДЛУГОВАСТИ	Описни	1

ДОМАШНІ	Местови	14
ДОБРИ	Описни	40
ДОБРОЖИЧЛІВИ	Описни	1
ДОДЗЕЛЄНИ	Описни	1
ДОЗРЕТИ	Описни	1
ДОЛНІ	Местови	2
ДОВЧЕРАЙШИ	Часови	2
ДОКУРЕНИ	Описни	1
ДРОБНИ	Описни	5
ДРОБНЮЧКИ	Описни	2
ДРОТАРОВ	Присвойни	4
ДРЕВЕНИ	Материялни	3
ДРУЖТВЕНИ	Присвойни	3
ДУБОВИ	Материялни	2
ДУХОВНИ	Присвойни	1
ДУШЕВНИ	Присвойни	1
ДУРНИ	Описни	4
Е		
ЕВФОРОЧНИ	Описни	1
ЕЛЕКТРИЧНИ	Присвойни	2
ЕМИЛОВ	Присвойни	2
Є		
ЄВАНГЕЛСКИ	Присвойни	1
ЄДНОСТАВНИ	Описни	1
ЄДОВИТИ	Описни	1
ЄДИНИ	Описни	6
ЄСЕЙОВ	Присвойни	6
ЄШЕНЬСКИ	Часови	11
Ж		
ЖАДАНИ	Описни	2
ЖАДНИ	Описни	2
ЖИВИ	Описни	14
ЖИВОТНИ	Присвойни	9
ЖИМНИ	Описни	8
ЖИМСКИ	Часови	5
ЖИТНИ	Материялни	1
ЖЕЛЄНИ	Описни	11
ЖЕЛЄНШИ	Описни	1

ЖЕМСКИ	Присвойни	2
ЖЕНСКИ	Присвойни	3
ЖЕНОВ	Присвойни	5
ЖЕЛЄЗНИ	Материялни	5
ЖОВТИ	Описни	2
ЖОБРАЧИ	Присвойни	1
З		
ЗАГАДКОВИ	Присвойни	2
ЗАДНІ	Местови	1
ЗАБИТИ	Описни	1
ЗАДЛУЖЕНИ	Описни	1
ЗАРУЦАНИ	Описни	1
ЗАНЄШЕНИ	Описни	1
ЗАШЕДАЮЦИ	Описни	2
ЗАЧИРЕНИ	Описни	1
ЗАВАРТИ	Описни	3
ЗАРАБЕНИ	Описни	3
ЗАДОВОЛЬНИ	Описни	2
ЗАМКНУТИ	Описни	1
ЗАМАРЗНУТИ	Описни	2
ЗАДУМАНИ	Описни	1
ЗАДИХАНИ	Описни	1
ЗАБУТИ	Описни	1
ЗАРАЖЕНИ	Описни	1
ЗАКОНЧЕНИ	Описни	1
ЗАЧАТИ	Описни	1
ЗАЧЕРВЕНЄТИ	Описни	1
ЗАОСТАТИ	Описни	1
ЗАПАРЛОЖЕНИ	Описни	1
ЗАПИСАНИ	Описни	3
ЗАРОБЕНИ	Описни	1
ЗАСТАРАНИ	Описни	1
ЗАСЛУЖНИ	Описни	1
ЗАХОДНИ	Описни	1
ЗАХОДЗАЦИ (заходзаце Слунко)	Описни	1
ЗАЦАГНУТИ	Описни	1
ЗАГОРЧЕНИ	Описни	1

ЗАТРАЦЕНИ	Описни	1
ЗАКВИЦЕНИ	Описни	1
ЗАКРИТИ	Описни	1
ЗБИТЛІВИ	Описни	2
ЗБУНЄТИ	Описни	1
ЗГОРБЕНИ	Описни	3
ЗГНІТИ	Описни	1
ЗДРАВИ	Описни	7
ЗЛАТНИ	Материялни	3
ЗЛИ	Описни	5
ЗМАРНЄТИ	Описни	1
ЗЛОЖЕНИ	Описни	1
ЗОГНІТИ	Описни	2
ЗОТАРТИ	Описни	1
ЗРАНЦОВАНИ	Описни	3
ЗРИХТАНИ	Описни	6
ЗЧАРНЄТИ	Описни	1

И

ИВАНОВ	Присвойни	2
ИМЕЛОВ	Присвойни	1
ИНШАКИ	Описни	7
ИНОЖЕМНИ	Присвойни	1
ИСКОНСКИ	Присвойни	2
ИСТИ	Описни	44
ИСТОРИЙНИ	Присвойни	1

К

КАМЕНИ	Материялни	5
КАТОНАЦКИ	Присвойни	1
КАТОЛІЦКИ	Присвойни	1
КАЖДОДНЬОВИ	Часови	1
КРАЛЬОВСКИ	Присвойни	1
КВАШНИ	Описни	4
КВЕТОВАНИ	Описни	1
КВЕТОВИ	Описни	1
КВЕТНИ	Описни	1
КЕДИШНІ	Часови	1
КОМИЧНИ	Описни	1
КОНЬСКИ	Присвойни	1

КОСМИЧНИ	Присвойни	1
КОСЦАТИ	Описни	1
КОЗАРОВ	Присвойни	2
КОМУНИСТИЧНИ	Присвойни	1
КРАСНИ	Описни	29
КРАСШИ	Описни	3
КРАКАТИ	Описни	1
КРАВОВ	Присвойни	1
КРОМПЛЬОВ	Материялни	1
КРИДЛАТИ	Описни	3
КРАТКИ	Описни	3
КРИЖНИ	Описни	1
КУКУРИЧНИ	Материялни	1
КУКУРИЧАНКОВ	Присвойни	1
КУХНЬОВ	Присвойни	1

Л

ЛАМАНИ	Описни	1
ЛАСТОВЧИ	Присвойни	1
ЛАКОВАНИ	Описни	1
ЛАГОДНИ	Описни	2
ЛАСКАВИ	Описни	1
ЛЄПШИ	Описни	3
ЛЕСОВИ	Присвойни	1
ЛЄГКИ	Описни	1
ЛЄНІВИ	Описни	2
ЛІТНИ	Описни	1
ЛІВИ	Местови	4
ЛІСЦАТИ	Описни	1
ЛЄГІНЬСКИ	Присвойни	1
ЛОВАРСКИ	Присвойни	1
ЛОЯЛНИ	Описни	1
ЛЮБОПИТЛІВИ	Описни	2
ЛЯДОВИ	Материялни	3
ЛУКАВИ	Описни	2
ЛУТЕРАНСКИ	Присвойни	1

М

МАЄТНИ	Описни	2
МАЛОЧИСЛЕНИ	Описни	1

МАЦЕРОВ	Присвойни	2
МАЛЖЕНСКИ	Присвойни	1
МАРЧОВ	Присвойни	1
МАСНИ	Описни	3
МАСТНЇЙШИ	Описни	1
МАКОВ	Материялни	7
МАРМОРОВ	Материялни	1
МАЛИ	Описни	26
МАЛЮЧКИ	Описни	9
МАЛЇКОВ	Присвойни	1
МАДЯРСКИ	Присвойни	6
МАНАСТИРСКИ	Присвойни	3
МАЦЕРИН	Присвойни	5
МЕРТВИ	Описни	2
МЕШАЧНИ	Присвойни	1
МЕШАЧКОВ	Присвойни	1
МЕДОНОСНИ	Материялни	1
МЕСАРСКИ	Присвойни	1
МЕГКИ	Описни	2
МЕСОВИ	Материялни	1
МЕНШИ	Описни	1
МИШКАНЬОВ	Присвойни	1
МИТРОВ	Присвойни	2
МИЛИ	Описни	3
МИКОЛОВ	Присвойни	8
МИРНОДОБНИ	Описни	1
МИРНИ	Описни	10
МИЛОСТИВИ	Описни	1
МИХАЛОВ	Присвойни	6
МЛАДИ	Описни	22
МЛАДШИ	Описни	18
МОЦНИ	Описни	3
МОЦНЇЙШИ	Описни	2
МОЛОВИНСКИ	Присвойни	1
МОКРИ	Описни	1
МОЙСЕЙОВ	Присвойни	1
МОЛГОВИТИ	Описни	1
МОРАЛНИ	Описни	1

МОРАЛНЇЙШИ	Описни	1
МУДРИ	Описни	11
МУДРЕЙШИ	Описни	2
МУЖОВ	Присвойни	1
МУТНИ	Описни	1
МУРОВАНИ	Описни	3
Н		
НАДЛУКАЧОВ	Присвойни	1
НАПУЧНЇТИ	Описни	1
НАУКОВНИ	Присвойни	1
НАРОДЗЕНИ	Описни	2
НАВИШИВАНИ	Описни	1
НАРОДНИ	Присвойни	3
НАЛЯТИ	Описни	1
НАМЕСЦЕНИ	Описни	1
НАСТУПАЮЦИ	Описни	1
НАДОВ	Материялни	1
НАЧАТИ	Описни	2
НАБИВАНИ	Описни	3
НАСЛИКОВАНИ	Описни	1
НАПАСНИ	Описни	1
НАПИСАНИ	Описни	3
НАКУПЕНИ	Описни	1
НАПИТИ	Описни	3
НАЗРАЧИ	Описни	3
НАЙКРАСШИ	Описни	2
НАЙБЛЇЗШИ	Местови	4
НАЙГОРШИ	Описни	1
НАЙЧЕЖШИ	Описни	1
НАЙЧАСТЇЙШИ	Описни	1
НАЙЩЕШЛЇВШИ	Описни	1
НАЙНОВШИ	Описни	1
НАЙГРУБШИ	Описни	1
НАЙВЕКШИ	Описни	3
НАЙЗАПАМЕТАНШИ	Описни	1
НАЙЛЇПШИ	Описни	2
НАЙСТАРШИ	Описни	3
НАРУШЕНИ	Описни	1

НАХМУРЕНИ	Описни	1
НЕПОТРЕБНИ	Описни	1
НЕДЗЕЛЬОВИ	Присвойни	5
НЕПРИСИЛОВАНИ	Описни	1
НЕДОМАШНІ	Местови	1
НЕПОСЛУШНИ	Описни	1
НЕПОРИХТАНИ	Описни	1
НЕЗАМЕНЛІВИ	Описни	1
НЕПОКАЛІЧЕНИ	Описни	1
НЕЗАДОВОЛЬНИ	Описни	1
НЕЗНАХОДЛІВИ	Описни	1
НЕМУДРИ	Описни	1
НЕОДГАДЛІВИ	Описни	1
НЕДОЛАПЛІВИ	Описни	1
НЕПРИЄМНИ	Описни	2
НЕДОБРИ	Описни	4
НЕСПОДЗИВАНИ	Описни	2
НЕОЖЕНЕТИ	Описни	1
НЕЧЕСНИ	Описни	2
НЕВИПЛАЦЕНИ	Описни	1
НЕВИСЛУХАНИ	Описни	1
НЕБОГАТИ	Описни	1
НЕПОЗНАТИ	Описни	16
НЕОДПОВЕДЗЕНИ	Описни	1
НЕДОПОВЕДЗЕНИ	Описни	1
НЕОДГАДНУТИ	Описни	1
НЕЩЕШЛІВИ	Описни	2
НЕВИДИМИ	Описни	2
НЕСПОСОБНИ	Описни	2
НЕУКИ	Описни	1
НЕМІРНИ	Описни	1
НЕЩИРИ	Описни	1
НЕСИГУРНИ	Описни	1
НЕСЦЕРПЕЗЛІВИ	Описни	2
НЕВИНОВАТИ	Описни	1
НЕВИКОПАНИ	Описни	1
НЕВИЛАМАНИ	Описни	1
НЕРОЗЧИСЦЕНИ	Описни	1

НЕРОЗЯШНЄНИ	Описни	1
НЕОБИЧНИ	Описни	1
НЕМИЛОСЕРДНИ	Описни	1
НЄБЕСНИ	Присвойни	1
НЕМЕЦКИ	Присвойни	5
НЄМИ	Описни	2
НЕДОУЧЕНИ	Описни	2
НЄЗГОДНИ	Описни	1
НІЗКИ	Описни	4
НОВИ	Описни	53
НОВТАРУШОВ	Присвойни	1
НОРМАЛНИ	Описни	2
НОЦНИ	Часови	8
НУКАШНІ	Местови	1
О		
ОБЛЄЧЕНШИ	Описни	1
ОБТУЖЕНИ	Описни	2
ОБВИНЄНИ	Описни	1
ОБИЧНИ	Описни	4
ОБРАЦЕНИ	Описни	1
ОБЕШЕНИ	Описни	1
ОБСАДЗЕНИ	Описни	1
ОБЛЄСНЕЙШИ	Описни	1
ОВЧАРСКИ	Присвойни	1
ОГОЛЄНИ	Описни	2
ОГОРЕНИ	Описни	1
ОДВИЧАТЕЛЬНИ	Описни	1
ОДПИСАНИ	Описни	1
ОДЛОЖЕНИ	Описни	1
ОДЧИТАНИ	Описни	1
ОДРЕДЗЕНИ	Описни	3
ОКРЕМНИ	Описни	1
ОДРУЦЕНИ	Описни	1
ОЖИТИ	Описни	1
ОКУПАТОРСКИ	Присвойни	1
ОКУРЕНИ	Описни	1
ОКРУГЛИ	Описни	1
ОКИРВАВЕНИ	Описни	1

ОКАТИ	Описни	1
ОЛОВЯНИ	Материјални	2
ОСЕМНАЦРОЧНИ	Часови	2
ОСТАТЊИ	Местови	14
ОСАМЕНИ	Описни	1
ОСКОРБЕНИ	Описни	1
ОСУДЗЕНИ	Описни	2
ОСНОВНИ	Описни	3
ОТРОВНИ	Описни	2
ОТРОВАНИ	Описни	1
ОТВОРЕНИ	Описни	2
ОЦОВ	Присвојни	4
ОЦОВСКИ	Присвојни	2
ОЧНИ	Присвојни	1
ОЧЕСАНИ	Описни	1
ОЧИСТЕНИ	Описни	1
ОШТРИГАНИ	Описни	1
ОШТРИ	Описни	2
ОШЉЕБОДИТЕЉНИ	Присвојни	1
ОЩЕРБЕНИ	Описни	1
ОХОРЕЛИ	Описни	1
П		
ПАНОВ	Присвојни	1
ПАНСКИ	Присвојни	1
ПАРАСТКИ	Присвојни	3
ПАРАЗИТСКИ	Присвојни	2
ПАРАДНИ	Описни	1
ПАХНЯЦИ	Описни	3
ПАНОНСКИ	Присвојни	1
ПЕЧЕНИ	Описни	1
ПЕЧАЦИ	Описни	1
ПЕРВОРОДНИ	Описни	1
ПЕНЗИОНОВАНИ	Описни	1
ПЕТКОВИЧОВ	Присвојни	1
ПИСАНИ	Описни	2
ПИСАРСКИ	Присвојни	1
ПИТОМИ	Описни	1
ПИШНИ	Описни	1

ПИЈАНИ	Описни	6
ПЛАЧНИ	Описни	1
ПЛЕЦЕНИ	Описни	1
ПЛАЦЕНИ	Описни	1
ПЛОДНИ	Описни	1
ПЛИШОВИ	Материјални	1
ПОЉЊИШИ	Описни	1
ПОЖОВКНУТИ	Описни	2
ПОДНАПИТИ	Описни	1
ПОГУБЕНИ	Описни	4
ПОТРЕБЊИШИ	Описни	1
ПОМИРЕНИ	Описни	1
ПОКОЙНИ	Описни	22
ПОДАРОВАНИ	Описни	2
ПОДОБНИ	Описни	1
ПОДОЗРИВИ	Описни	1
ПОЛНИ	Описни	11
ПОКОРНИ	Описни	5
ПОСЛУШНИ	Описни	1
ПОЧЕСНИ	Описни	1
ПОЦЕШЕНИ	Описни	1
ПОСТАВЕНИ	Описни	1
ПОСАДЗЕНИ	Описни	1
ПОРИХТАНИ	Описни	3
ПОГАНИ	Описни	2
ПОЛОЖЕНИ	Описни	1
ПОСЛУШЊИШИ	Описни	1
ПОДОПАРТИ	Описни	1
ПОЗАМЕТАНИ	Описни	1
ПОМЕРШИ	Описни	1
ПОДВОДНИ	Местови	1
ПОЦЕШЕНИ	Описни	1
ПОДАРТИ	Описни	1
ПОТРЕБНИ	Описни	6
ПОНАМАСЦАНИ	Описни	1
ПОВРЕДЗЕНИ	Описни	1
ПООДАВАНИ	Описни	1
ПОВЈАЗАНИ	Описни	1

ПОПУКАНИ	Описни	1
ПОДБИТИ	Описни	1
ПОДПИТИ	Описни	1
ПОЛКОЛВАРОВ	Присвойни	1
ПОХОВАНИ	Описни	1
ПОДЛИ	Описни	2
ПОДАТНИ	Описни	1
ПОВОЛАНИ	Описни	1
ПОГОРБЕНИ	Описни	1
ПОЗНИ	Часови	3
ПОЧАТНИ	Местови	1
ПОСКЛАДАНИ	Описни	1
ПОПРИБИВАНИ	Описни	1
ПОБОЖНИ	Описни	1
ПОЗНАТИ	Описни	2
ПОДЗЕЛЄНИ	Описни	2
ПОЗНЄЙШИ	Часови	3
ПОШАТИ	Описни	1
ПОГОДНИ	Описни	1
ПОКАРАНИ	Описни	1
ПОУЧЕНИ	Описни	1
ПРОКОПОВ	Присвойни	1
ПРОСТИ	Описни	3
ПРОЛЕТЕРСКИ	Присвойни	3
ПРОСВИТНИ	Присвойни	7
ПРАВИ	Местови	5
ПРАВЕДНИ	Описни	6
ПРИКРИ	Описни	2
ПРАЗНИ	Описни	15
ПРАВДИВИ	Описни	5
ПРЕГЛАШЕНИ	Описни	1
ПРАВОСЛАВНИ	Присвойни	3
ПРЕБЛЯДНУТИ	Описни	1
ПРЕШВЕЧЕНИ	Описни	1
ПРЕШВЕЧЛЇВИ	Описни	2
ПРЕНЄШЕНИ	Описни	1
ПРЕШЛИ	Часови	1
ПРЕКРАСНИ	Описни	2

ПРЕДНІ	Местови	4
ПРЕСМУТНИ	Описни	1
ПРЕДВОЙНОВИ	Часови	1
ПРЕДРИЛЄНИ	Описни	1
ПРЕКЛЯТИ	Описни	6
ПРЕПЛАШЕНИ	Описни	1
ПРЕДАТИ	Описни	2
ПРЕМИЛОСТИВИ	Описни	3
ПРЕМИЛИ	Описни	1
ПРЕМУДРИ	Описни	1
ПРЕСЛАВЕНИ	Описни	1
ПРЕСУДНИ	Описни	1
ПРЕХОДЗАЦИ	Описни	1
ПРИВАТНИ	Описни	1
ПРИКЛЄТНИ	Местови	3
ПРИСПАНИ	Описни	1
ПРИЯТЕЛЬСКИ	Присвойни	1
ПРИБЛУКАНИ	Описни	1
ПРИЗАБУТИ	Описни	1
ПРИЄМНИ	Описни	1
ПРИПОЗНАТИ	Описни	1
ПРИЯЗНЄЙШИ	Описни	1
ПРИНЄШЕНИ	Описни	1
ПРОСТИ	Описни	3
ПУСТИ	Описни	11
ПУТУЮЦИ	Присвойни	1

Р

РАДОСНИ	Описни	3
РИЦАТИ	Описни	1
РИДКИ	Описни	1
РОБОТНИ	Присвойни	7
РОБОТНІЦКИ	Присвойни	3
РОВНИ	Описни	1
РОДЗЕНИ	Описни	2
РОДИТЕЛЬСКИ	Присвойни	1
РОДОЛЮБИВИ	Описни	4
РОДНИ	Присвойни	5
РОЗКОШНИ	Описни	3

РОЗКВИТНУТИ	Описни	1
РОЗЖАЛЄНИ	Описни	1
РОЗБОКОРЕНИ	Описни	1
РОЗКОШНЄЙШИ	Описни	1
РОЗУМНИ	Описни	1
РОЗВАЛЯНИ	Описни	1
РОЗГНІВАНИ	Описни	1
РОЗЩИПЕНИ	Описни	1
РОЗПОЛОВЕНИ	Описни	1
РОЗБАТОРЕНИ	Описни	1
РОЗНЯТИ	Описни	1
РОЗТВОРЕНИ	Описни	2
РОЗОРАНИ	Описни	1
РОЗСУШЕНИ	Описни	1
РОГАТИ	Описни	1
РУСКИ	Присвойни	10
РУСНАЦКИ	Присвойни	1
РУЦЕНИ	Описни	1

С

САМ	Описни	9
САМУЧКИ	Описни	1
САМОСТОЙНИ	Описни	1
СВЯТИ	Описни	6
СВЯТОЧНИ	Присвойни	1
СЕРБСКИ	Присвойни	5
СЕБИЧНИ	Описни	2
СИЃУРНИ	Описни	2
СИЃУРНЄЙШИ	Описни	1
СИНОВСКИ	Присвойни	1
СИНОВ	Присвойни	1
СИЛНИ	Описни	2
СИТИ	Описни	5
СКРИТИ	Описни	7
СКУПИ	Описни	1
СКЛУБАЧЕНИ	Описни	3
СКРОМНИ	Описни	1
СЛАДКИ	Описни	1
СЛАДУЧКИ	Описни	1

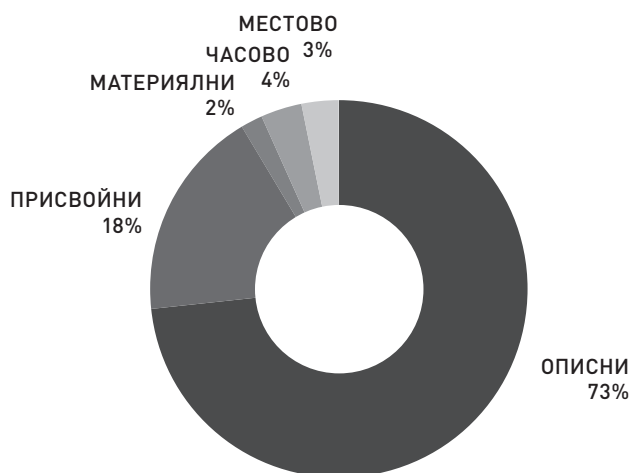
СЛАБШИ	Описни	1
СЛАБУЧКИ	Описни	1
СЛИКОВАНИ	Описни	3
СЛУНЕЧНИ	Описни	7
СЛАВНИ	Описни	3
СЛАВОНСКИ	Присвойни	2
СМЕРТЕЛЬНИ	Присвойни	3
СМУТНИ	Описни	6
СМАРКАТИ	Описни	2
СМИЯДНИ	Описни	3
СОВИСНИ	Описни	1
СОСТАВЕНИ	Описни	1
СПИСАНИ	Описни	1
СПОСОБНИ	Описни	6
СПУЩЕНИ	Описни	1
СПЕЧЕНИ	Описни	1
СПУКАНИ	Описни	1
СПОКОЙНИ	Описни	1
СПОКОЙНЄЙШИ	Описни	1
СПРИЧИНЄНИ	Описни	1
СПРЕТИ	Описни	1
СРИМСКИ	Присвойни	2
СРЕЗКИ	Присвойни	1
СТАРИ	Описни	95
СТАРЕНЬКИ	Описни	3
СТАРШИ	Описни	23
СТАРИНСКИ	Описни	1
СТРАШНИ	Описни	4
СТЕРЕОТИПНИ	Описни	1
СТРЕХАВИ	Описни	1
СТРАЦЕНИ	Описни	2
СТАЄМНИ	Описни	1
СТРОГИ	Описни	2
СТРОЙНИ	Присвойни	1
СТАТОЧНИ	Описни	4
СТОРОЧНИ	Часови	1
СТОЛНИ	Присвойни	1
СУМПОРНИ	Материялни	1

СУШЕДОВ	Присвойни	4
СУХИ	Описни	9
СУДЗЕНИ	Описни	2
СХИЛИ (схила гора)	Описни	1
СХИЛЄНИ	Описни	1
СЦЕРПЕЗЛЇВИ	Описни	1
СЧАРНЄТИ/ СЦАРНЄТИ	Описни	6
Т		
ТАЙНИ	Описни	1
ТАЇНСТВЕНИ	Описни	4
ТАЩИ	Присвойни	1
ТВАРДИ	Описни	4
ТВАРДОГЛАВИ	Описни	1
ТВОРЧИ	Описни	3
ТЕРАШНЇ	Часови	7
ТЕДИШНЇ	Часови	3
ТЕЛЕГРАФСКИ	Присвойни	1
ТЛУСТИ	Описни	1
ТРИНАЦРОЧНИ	Часови	1
ТРОКРАЛЬОВИ	Присвойни	1
ТРЕЗБИ	Описни	1
ТУТЕЙШИ	Местови	1
У		
УВРЕДЗЕНИ	Описни	1
УВРЕДЛЇВИ	Описни	1
УГОРСКИ	Присвойни	2
УЗРЕТИ	Описни	1
УЗНОЄНИ	Описни	1
УЛАГОЄНИ	Описни	1
УМАРТИ	Описни	2
УМИШАНИ	Описни	3
УНИВЕРЗАЛНИ	Описни	2
УПАРТИ	Описни	1
УПРАГНУТИ	Описни	1
УПАДНУТИ	Описни	2
УПИТИ	Описни	1
УРОДЗЕНИ	Описни	1
УРЯДОВИ	Описни	1

УСАДЗЕНИ	Описни	1
УСТАШСКИ	Присвойни	1
УЧЕНИ	Описни	4
УЧЕНШИ	Описни	1
УШОРЕНИ	Описни	1
УШПОРОВАНИ	Описни	1
Ф		
ФЕРКОВ	Присвойни	1
ФИНИ	Описни	1
Х		
ХИБНИ	Описни	2
ХОРИ	Описни	4
ХРАБРИ	Описни	1
ХРИНОВ	Присвойни	2
ХРИСТИЯНСКИ	Присвойни	1
ХРОМИ	Описни	1
ХРОБАЧНИ	Присвойни	2
ХУДОБНИ	Описни	7
Ч		
ЧАРНИ	Описни	15
ЧИСТИ	Описни	3
ЧИТАНИ	Описни	1
ЧЕСНИ	Описни	5
ЧЕРВЕНИ	Описни	7
ЧЕРВЕНО-ЖЕЛЄНО-БИЛИ	Описни	1
ЧЕЖКИ	Описни	2
ЧЕЖШИ	Описни	1
ЧЛОВЕЧЕСКИ	Присвойни	2
ЧЛОВЕКОВ	Присвойни	6
ЧОБАНСКИ	Присвойни	1
ЧУВАНИ	Описни	1
ЧУДНИ	Описни	1
ЧУДЕСНИ	Описни	1
Ш		
ШАЛЄНИ	Описни	10
ШВИЦАЦИ	Описни	1
ШВИЖИ	Описни	2
ШВЕЦКИ	Присвойни	2

ШВЕТОВИ	<i>Присвойни</i>	3
ШВАБСКИ	<i>Присвойни</i>	2
ШВЕТОЧНИ	<i>Описни</i>	2
ШВИДКИ	<i>Описни</i>	3
ШЕСТРИН	<i>Присвойни</i>	3
ШАРПАЦИ	<i>Описни</i>	1
ШИВИ	<i>Описни</i>	5
ШИРИ	<i>Описни</i>	2
ШИРОКИ	<i>Описни</i>	2
ШКОЛСКИ	<i>Присвойни</i>	1
ШЛЕПИ	<i>Описни</i>	1
ШЛЄБОДНИ	<i>Описни</i>	3
ШМИШНИ	<i>Описни</i>	1
ШМЕЛИ	<i>Описни</i>	2
ШОРОВИ	<i>Описни</i>	4
ШПОРОВНИ	<i>Описни</i>	1
ШТРЕДНІ	<i>Местови</i>	1
ШУМНИ	<i>Описни</i>	1
Щ		
ЩЕРБАТИ	<i>Описни</i>	1
ЩЕШЛІВИ	<i>Описни</i>	7
ЩЕШЛІВШИ	<i>Описни</i>	2
Ю		
ЮГОСЛАВЯНСКИ	<i>Присвойни</i>	1
ЮЛИЙСКИ	<i>Часови</i>	1
ЮТРЕЙШИ	<i>Часови</i>	3
Я		
ЯЗИКАТИ	<i>Описни</i>	1
ЯКОВОВ	<i>Присвойни</i>	1
ЯНИКОВ	<i>Присвойни</i>	2
ЯНОШОВ	<i>Присвойни</i>	4
ЯНУАРСКИ	<i>Часови</i>	1
ЯРНІ	<i>Часови</i>	1
ЯСНИ	<i>Описни</i>	4
ЯСНЕЙШИ	<i>Описни</i>	3

Фреквентнось прикметнікох

ОПИСНИ: 1.562 од котрих 546 розлични з чого виходзи же ше кажды прикметнік зявює 2,86 раз. Од 1560 описних прикметнікох у позитиву єст 1.512 прикметніки, у компаративу 36 прикметніки, док у суперлативу стретаєме лєм 12 прикметніки.

ПРИСВОЙНИ: 386 од котрих 150 розлични; у просеку єден прикметнік ше явя 2,57 раз.

МАТЕРИЯЛНИ: 40 од котрих 18 розлични; єден прикметнік ше явя 2,22 раз.

ЧАСОВО: 75 од котрих 26 розлични; єден прикметнік ше явя 2,88 раз.

МЕСТОВО: 68 од котрих 21 розлични; єден прикметнік ше явя 3,23 раз.

Ґенерално патраци у кнїжки *На окраїску* у значней мири заступена сучасна норма. Прикметніки – сербизми єст меней як у прешлей кнїжки, наприклад:

Бабски – бабовски

Мирнодобни – миролюбиви

Охорели – хори

Розбокорени – буйни

Лаковани – лаговани

Прикметніки котри маю вименєну форму:

Бачваньски – бачвански

Горняцки – горні
 Зарабени – зарабровани
 Мастнєйши – маснейши
 Науковни – наукови
 Зогніти – згніти
 Пожичка зоз церковнославянского: оскорбени.
 Прикметнік зоз дуплирану форму, т.є. єден прикметнік а три форми:
 Сцарнєти / счарнєти / зчарнєти
 Кветовани / кветови / кветни
 Застарени прикметніки:
 Оскорбени
 Померши
 Змарнєти
 Найфреквентнєйши суфигиси у тей кнїжки, тиж як и у прешлей:
 -ни: *важни, велїчезни, верховни, видвоєни, виплацени, витрепани, вирни, вични, гришни,*
 -ти: *виновати, вирекнути, вистати, висхнути, вилєзнути ...*
 -ки : *вертки, вшелїяки, горки ...*
 -ли: *весели ...*
 -и: *глухи, гологлави, глупи ...*
 -нєки: *стареньки* (деминутивни суфигис)
 Префигиси:
 нє-: *нєповолани, нєпотрени, нєприсилувани, нєдолаплїви, нємудри, нєзнаходлїви, нєпорихтани, нєзаменлїви ...*
 без-: *безочни, безчесни ...*
 ви-: *виштрелєни, вишпивани, виполнєти, висцєрани ...*
 до-: *дозрєти, додзелєни ...*
 за-: *задумани, задихани ...*
 на-: *навишивани, наступаюци ...*
 од-: *одписани, одложєни, одчитани, одруцєни ...*
 о-: *очєсани, осудзєни ...*
 по-: *подаровани, позамєтани ...*
 под-: *подопарти, подводни ...*

пре-: *пресмутни, пребляднути ...*

роз-: *розквитнути, розбаторени, розумни ...*

Закончення у партиципу -ли, -ла, -ло; -ли; и -ми, -ма, -мо; -ми; Як цо то:
невидими, охорели ...

4.3. Владимир Кочиш *Паперови голуб*

А		
АНДЖИНА (яма)	Присвойни	1
Б		
БАБОВ	Присвойни	3
БАГРЕНОВ	Присвойни	2
БАРАНОВ	Присвойни	1
БАЧИКОВ	Присвойни	1
БЕЗКОНЄЧНИ	Местови	3
БЕЗСМЕРТНИ	Описни	1
БЕЛАВИ	Описни	2
БЕЛАВШИ	Описни	1
БИЛИ	Описни	52
БИЛЮЧКИ	Описни	1
БИОЛОГИЙНИ	Присвойни	1
БИШАЛМОВ	Материялни	3
БЛАТНИ	Материялни	1
БЛЅКИ	Описни	1
БЛЅШИ	Описни	1
БЛЅЩАЦИ	Описни	8
БЛЯДИ	Описни	4
БОЖИ	Присвойни	5
БОЛЯЦИ	Описни	1
БОЧНИ	Местови	12
БРУДНИ	Описни	2
БУВШИ	Описни	1
БУДНИ	Описни	4
БУНДАВОВ	Материялни	1
БУРЙОВИ	Присвойни	1
БУДУЦИ	Часови	1
В		
ВАЖНИ	Описни	2
ВАЖНЕЙШИ	Описни	1
ВАЛАЛСКИ	Присвойни	11
ВЕКШИ	Описни	24
ВЕЛЅЧЕЗНИ	Описни	1

ВЕЛЅКИ	Описни	86
ВЕЛЅОЧИСЛЕНИ	Описни	1
ВЕРНЕРОВ	Присвойни	9
ВЕСЕЛИ	Описни	1
ВЕЧАРШИ	Часови	1
ВИБРАНИ	Описни	1
ВИВИКСАНИ	Описни	1
ВИВОДЉВИ	Описни	1
ВИГЛОБЕНИ	Описни	1
ВИГОЉЕНИ	Описни	3
ВИДЗЕНИ	Описни	2
ВИДУМОВАНИ	Описни	1
ВИКЉПАНИ	Описни	2
ВИКОПАНИ	Описни	2
ВИКРИВЕНИ	Описни	1
ВИКРОХМАЉЕНИ	Описни	3
ВИЉЉЗАНИ	Описни	1
ВИЛОЖЕНИ	Описни	1
ВИЉЯТИ	Описни	1
ВИМАЉЬОВАНИ	Описни	4
ВИМЕРАНИ	Описни	1
ВИНЕШЕНИ	Описни	1
ВИНОВАТИ	Описни	3
ВИНЯТИ	Описни	1
ВИПИРСНУТИ	Описни	1
ВИПИСАНИ	Описни	3
ВИПЉЄЦЕНИ	Описни	1
ВИПРАГНУТИ	Описни	1
ВИПРИПОВЕДАНИ	Описни	1
ВИПРОСЦЕНИ	Описни	1
ВИПУПЧЕНИ	Описни	2
ВИРАЙБАНИ	Описни	3
ВИСИПАНИ	Описни	1
ВИСЛИКОВАНИ	Описни	1
ВИСОКИ	Описни	4

ВИСТАТИ	Описни	10
ВИСТАТШИ	Описни	1
ВИСШИ	Описни	2
ВИСУШЕНИ	Описни	1
ВИТАРГНУТИ	Описни	3
ВИТЕРНЯКОВ	Присвойни	7
ВИТЛАЧЕНИ	Описни	1
ВИТУПЕНИ	Описни	1
ВИТРОВ	Присвойни	2
ВИЦАГНУТИ	Описни	1
ВИЧНИ	Часови	5
ВИШИВАНИ	Описни	1
ВИШНЬОВ	Материялни	1
ВИЩИРЕНИ	Описни	2
ВЛАЖНИ	Описни	1
ВЛАЖНЄЙШИ	Описни	1
ВЛАПЕНИ	Описни	1
ВЛАСНИ	Присвойни	68
ВОВЧИ	Присвойни	1
ВОДЗЕНИ	Описни	2
ВОДОВ	Материялни	1
ВОЗБУДЗЕНИ	Описни	1
ВОЛАНИ	Описни	2
ВОНКАШНІ	Местови	1
ВОСКОВИ	Материялни	1
ВРЕДНИ	Описни	1
ВШЕЛІЯКИ	Описни	2
Г		
ГАДВАБНИ	Материялни	5
ГВИЗДОВ	Присвойни	1
ГЛАВНИ	Описни	1
ГЛАДКИ	Описни	2
ГЛАДНИ	Описни	1
ГЛЕДАНИ	Описни	1
ГЛАСНИ	Описни	1
ГЛІБКОКИ	Описни	12
ГЛІБШИ	Описни	2
ГОЛИ	Описни	6

ГОРКИ	Описни	1
ГОРМОНАЛНИ	Присвойни	3
ГОРНІ	Местови	2
ГОРОДСКИ	Присвойни	2
ГОРУЦИ	Описни	5
ГРИШНИ	Описни	2
ГРОЖАЦИ	Описни	1
ГРУБИ	Описни	18
ГРУБШИ	Описни	1
ГУСТИ	Описни	4
ГУСТЕЙШИ	Описни	5
Г		
ГАЖЕНИ	Описни	1
ГИДРАНОВ	Присвойни	3
ГҀУМОВИ	Материялни	1
Д		
ДАНИЛОВ	Присвойни	2
ДАРЕМНИ	Описни	1
ДВОЛИТРОВИ	Описни	1
ДВАСТОРОЧНИ	Часови	1
ДЗВИГНУТИ	Описни	2
ДЗЕЦИНСКИ	Присвойни	1
ДЗИВОЦКИ	Присвойни	3
ДЖОБАЦИ	Описни	2
ДИЖДЖОВНИ	Описни	1
ДІДОВ	Присвойни	21
ДЛУГИ	Описни	2
ДЛУГОКИ	Описни	24
ДЛУГШИ	Описни	6
ДНЬОВИ	Часови	4
ДОБРИ	Описни	4
ДОСТАТОЧНИ	Описни	1
ДОСТУПНИ	Описни	1
ДОТИЧНИ	Описни	1
ДОПАТРАНИ	Описни	1
ДОПИТШИ	Описни	1
ДРЕВЕНИ	Материялни	15
ДРОБНИ	Описни	5

ДУДАШОВ	Присвойни	1
Є		
ЄДИНИ	Описни	4
ЄШЕНЬСКИ	Часови	2
Ж		
ЖАЛОСНИ	Описни	3
ЖАЛОСНЄЙШИ	Описни	1
ЖВЕРАТКОВ	Присвойни	1
ЖЕЛЄЗНИ	Материялни	2
ЖЕЛЄНИ	Описни	13
ЖЕЛЄНШИ	Описни	1
ЖЕМОВ	Присвойни	1
ЖЕНСКИ	Присвойни	11
ЖИВИ	Описни	7
ЖИВОТНИ	Присвойни	2
ЖИДОВСКИ	Присвойни	1
ЖИМНИ	Описни	13
ЖИМНЄЙШИ	Описни	1
ЖИМСКИ	Часови	6
ЖИТНИ	Материялни	6
ЖОВКАСТИ	Описни	1
ЖОВТИ	Описни	13
ЖОВТО-ЧЕРВЕНИ	Описни	1
ЖРИДЛОВ	Описни	1
З		
ЗАБИТИ	Описни	1
ЗАБЛУКАНИ	Описни	1
ЗАБУТИ	Описни	2
ЗАВАРТИ	Описни	2
ЗАВЯЗАНИ	Описни	16
ЗАВЯТИ	Описни	2
ЗАГАДКОВ	Присвойни	1
ЗАДАВЕНИ	Описни	3
ЗАДЗАТИ	Описни	1
ЗАДИХАНИ	Описни	1
ЗАДНІ	Местово	7
ЗАДОВОЛЬНИ	Описни	2
ЗАДРУЖНИ	Присвойни	1

ЗАДУМАНИ	Описни	1
ЗАЄДНІЦКИ	Присвойни	4
ЗАИНТЕРЕСОВАНИ	Описни	1
ЗАКАСАНИ	Описни	1
ЗАКАПЧАНИ	Описни	1
ЗАКВАЧЕНИ	Описни	1
ЗАКРИТИ	Описни	1
ЗАКРУЦЕНИ	Описни	3
ЗАЛЇВАНИ	Описни	1
ЗАЛЇПЕНИ	Описни	3
ЗАЛЯТИ	Описни	1
ЗАРОСНУТИ	Описни	2
ЗАЛЇПЕНИ	Описни	5
ЗАМАРЗНУТИ	Описни	1
ЗАМАЧАНИ	Описни	1
ЗАМУЦЕНИ	Описни	1
ЗАПАЛЄНИ	Описни	4
ЗАПАРЕНИ	Описни	2
ЗАПАТРЕНИ	Описни	5
ЗАПЕЧАТОВАНИ	Описни	1
ЗАПИСАНИ	Описни	2
ЗАПРАГНУТИ	Описни	1
ЗАРАМИКОВАНИ	Описни	1
ЗАРОСНУТИ	Описни	3
ЗАСТАНОВЕНИ	Описни	3
ЗАСТАРЕНИ	Описни	2
ЗАТУПЕНИ	Описни	1
ЗАЦАГНУТИ	Описни	4
ЗАЦЕРПНУТИ	Описни	2
ЗАЦИЦАНИ	Описни	1
ЗАЧИРЕНИ	Описни	1
ЗАШИТИ	Описни	1
ЗАШЛЄПНУТИ	Описни	1
ЗАШРУБОВАНИ	Описни	1
ЗАШТРЕЛЄНИ	Описни	2
ЗБУНЄТИ	Описни	1
ЗВАЛЄНИ	Описни	1
ЗДЗАТИ	Описни	1

ЗДИРВЕТИ	Описни	2
ЗДРАВИ	Описни	1
ЗЛАМАНИ	Описни	1
ЗЛАТНИ	Материялни	10
ЗЛІЦЕНИ	Описни	1
ЗЛЕКНУТИ	Описни	1
ЗМАРЗНУТИ	Описни	12
ЗМИРЕНИ	Описни	1
ЗМИРЕНШИ	Описни	1
ЗНСМИРЕНИ	Описни	2
ЗНСМИРЕНШИ	Описни	1
ЗОГНУТИ	Описни	1
ЗОПАРТИ	Описни	1
ЗРАНЦОВАНИ	Описни	1

И

ИНШАКИ	Описни	9
ИРИНКОВ	Присвойни	15
ИСТИ	Описни	41
ИСТОРИЙНИ	Присвойни	1
ИСТОЧАСНИ	Часови	1
ИСУСОВ	Присвойни	1
ИШТВАНОВ	Присвойни	5

К

КАЖДОДНЬОВИ	Часови	1
КАМЕНИ	Материялни	1
КАТЬКИ	Присвойни	1
КАШОВСКОГО	Присвойни	3
КВАРЦНИ	Материялни	1
КВАШНИ	Описни	1
КИРВАВИ	Описни	1
КИРИЛОВ	Присвойни	9
КОЛІСАЦИ	Описни	1
КОНОПНИ	Материялни	2
КОНЬСКИ	Присвойни	4
КОПАЧОВ	Присвойни	1
КРАВСКИ	Присвойни	2
КРАЙНІ	Место	1
КРАСНИ	Описни	7

КРАТКИ	Описни	11
КРЕГКИ	Описни	1
КРИВИ	Описни	2
КРИДЛОВ	Присвойни	1
КРИЖНИ	Описни	3
КРУЖНИ	Описни	2
КУХНЬОВ	Присвойни	1
КУКУРИЧНИ	Материялни	1

Л

ЛАГОДНИ	Описни	1
ЛЕГКИ	Описни	2
ЛЕГЧЕЙШИ	Описни	1
ЛЄПШИ	Описни	2
ЛЕТНИ/ ЛЕТНІ	Часови	7
ЛІВИ	Местови	5
ЛІПКАЦИ	Описни	1
ЛІТНИ	Описни	1
ЛОВАРСКИ	Присвойни	1
ЛЯДОВ	Материялни	1
ЛЮБЕНИ	Описни	1
ЛЮДСКИ	Присвойни	1

М

МАГОЧОВ	Присвойни	6
МАДЯРСКИ	Присвойни	8
МАЛИ	Описни	17
МАЛЮЧКИ	Описни	2
МАСНИ	Описни	1
МАТЕРИЯЛНИ	Описни	1
МАЦЕРИН/ МАЦЕРОВ	Присвойни	24
МАЧКОВ	Присвойни	2
МАШИНСКИ	Присвойни	1
МЕГКИ	Описни	4
МЕГЧЕЙШИ	Описни	2
МЕДЗИСОБНИ	Описни	3
МЕНШИ	Описни	2
МЕРТВИ	Описни	5
МЕСИНГОВИ	Материялни	8
МЕШАЦОВ	Присвойни	3

МЕШАЧНИ	<i>Присвойни</i>	2
МИРНИ	<i>Описни</i>	3
МИРНЕЙШИ	<i>Описни</i>	2
МИКОЛОВ	<i>Присвойни</i>	1
МЛАДИ	<i>Описни</i>	3
МЛАДШИ	<i>Описни</i>	2
МОКРИ	<i>Описни</i>	6
МОЦНИ	<i>Описни</i>	26
МОЦНЕЙШИ	<i>Описни</i>	12
МОШОРИНСКИ	<i>Присвойни</i>	5
МОЙСЕЙОВ	<i>Присвойни</i>	1
МУДРИ	<i>Описни</i>	1
Н		
НАГЛИ	<i>Описни</i>	1
НАГНІВАНИ	<i>Описни</i>	1
НАГРОМАДЗЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАДУТИ	<i>Описни</i>	1
НАЖУВАНИ	<i>Описни</i>	1
НАЗАБИВАНИ	<i>Описни</i>	2
НАЗБЕРАНИ	<i>Описни</i>	3
НАМАСЦЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАРОДЗЕНИ	<i>Описни</i>	2
НАПИСАНИ	<i>Описни</i>	1
НАЧИШЛЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАКОШЕНИ	<i>Описни</i>	2
НАЙБЛІЗШИ	<i>Местови</i>	3
НАЙВАЖНЕЙШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙВЕКШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙВИСШИ	<i>Описни</i>	3
НАЙГЛІБШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙГРУБШИ	<i>Описни</i>	2
НАЙДРОБНЕЙШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙЛЄПШИ	<i>Описни</i>	2
НАЙМЕНШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙМИРНЕЙШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙНІЗШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙПРИЄМНЕЙШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙСТАРШИ	<i>Описни</i>	3

НАЙЧАСТЕЙШИ	<i>Описни</i>	1
НАЙШМЕЛШИ	<i>Описни</i>	1
НАКЛАДЗЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАКЛЄПАНИ	<i>Описни</i>	1
НАКОШЕНИ	<i>Описни</i>	2
НАКРУЦЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАМАСЦЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАМЕСЦЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАПИСАНИ	<i>Описни</i>	4
НАПОЛНЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАПРАВЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАРОДЗЕНИ	<i>Описни</i>	3
НАСКЛАДАНИ	<i>Описни</i>	1
НАТАРГАНИ	<i>Описни</i>	1
НАЧИШЛЕНИ	<i>Описни</i>	1
НАШМЕЯНИ	<i>Описни</i>	1
НЕОНСКИ	<i>Материялни</i>	1
НЕБЕСНИ	<i>Присвойни</i>	5
НЕВИНИ	<i>Описни</i>	1
НЕДЗЕЛЪОВИ	<i>Присвойни</i>	1
НЕДОКОНЧЕНИ	<i>Описни</i>	1
НЕЗАВИСНИ	<i>Описни</i>	1
НЕЗАДОВОЛЪНИ	<i>Описни</i>	1
НЕЗАГАШЕНИ	<i>Описни</i>	1
НЕЗАКОНЧЕНИ	<i>Описни</i>	1
НЕЗАЛІПЕНИ	<i>Описни</i>	1
НЕЗВИЧАЙНИ	<i>Описни</i>	1
НЕЗНІЦИВИ	<i>Описни</i>	1
НЕКАЖДОДЪНЪОВИ	<i>Часови</i>	1
НЕМИ	<i>Описни</i>	1
НЕМИРНИ	<i>Описни</i>	2
НЕМИРНЕЙШИ	<i>Описни</i>	1
НЕОБИЧНИ	<i>Описни</i>	1
НЕОБРИТВЕНИ	<i>Описни</i>	1
НЕОБХОДНИ	<i>Описни</i>	1
НЕОЦАДЗЕНИ	<i>Описни</i>	1
НЕПОЗНАТИ	<i>Описни</i>	3
НЕПОКОШЕНИ	<i>Описни</i>	1

НЕПОТРЕБНИ	Описни	2
НЕПОХОПЛІВИ	Описни	1
НЕПОШАТИ	Описни	1
НЕПРЕДВИДЗУЮЦИ	Описни	1
НЕПРЕРИВНИ	Описни	9
НЕПРИЄМНИ	Описни	3
НЕРОЗУМНИ	Описни	1
НЕСКОШЕНИ	Описни	1
НЕСПОДЗИВАНИ	Описни	1
НЕСЦЕРПЕЗЛІВИ	Описни	1
НЕСЦЕРПЕЗЛІВШИ	Описни	1
НЕСЦЕРПЕНШИ	Описни	2
НЕХАСНОВАНИ	Описни	1
НЕЧЛОВЕЧЕСКИ	Присвойни	1
НЕУМИТИ	Описни	2
НЕЩЕШЛІВИ	Описни	1
НІЖНИ	Описни	5
НІЗШИ	Описни	1
НІЗКИ	Описни	1
НОВИ	Описни	53
НОВУЧКИ	Описни	1
НОВШИ	Описни	2
НОСНИ	Присвойни	4
НОЦНИ	Часови	10
НОШЕНИ	Описни	5
НУКАШНІ	Местови	5

О

ОБАЧЛІВИ	Описни	1
ОБЕШЕНИ	Описни	4
ОБИЧНИ	Описни	2
ОБЛАКОВ	Присвойни	1
ОБЛАПЕНИ	Описни	2
ОБЛЄЧНИ	Описни	1
ОБРАЗОВАНИ	Описни	1
ОБРАЦЕНИ	Описни	1
ОБЦАГНУТИ	Описни	1
ОВЧИ	Присвойни	1
ОГНЬОВ	Присвойни	1

ОДВИЧАТЕЛЬНИ	Описни	3
ОДВИТЮЮЦИ	Описни	1
ОДВЯЗАНИ	Описни	1
ОДЛОЖЕНИ	Описни	1
ОДМАРЗНУТИ	Описни	2
ОДНЄШЕНИ	Описни	1
ОДПОЧИНУТИ	Описни	1
ОДРЕДЗЕНИ	Описни	3
ОДРЕЗАНИ	Описни	1
ОДРОСНУТИ	Описни	1
ОДРУЦЕНИ	Описни	1
ОДШМЕЛЄНИ	Описни	1
ОДШТРИГНУТИ	Описни	1
ОДХИЛЕНИ	Описни	1
ОЗБИЛЬНИ	Описни	1
ОКВИЦЕНИ	Описни	2
ОКОВАНИ	Описни	1
ОКРЕМНИ	Описни	1
ОКРУГЛИ	Описни	2
ОКРУЖЕНИ	Описни	1
ОКУПАНИ	Описни	2
ОПАРТИ	Описни	2
ОПАСНИ	Описни	1
ОПИРСКАНИ	Описни	1
ОПРОСЦЕНИ	Описни	1
ОРОШЕНИ	Описни	1
ОСАМЕНИ	Описни	3
ОСТАТНІ	Местови	14
ОСТОРОЖНИ	Описни	2
ОСУШЕНИ	Описни	1
ОТАРГНУТИ	Описни	2
ОТВОРЕНИ	Описни	10
ОФАРБЕНИ	Описни	2
ОЦОВ	Присвойни	13
ОЧЕКОВАНИ	Описни	1
ОШВИЦЕНИ	Описни	3
ОШЕДЛАНИ	Описни	1
ОШТРИ	Описни	7

П		
ПАНОВ	Присвойни	1
ПАНОЦОВ	Присвойни	1
ПАНСКИ	Присвойни	1
ПАПЕРОВИ	Материялни	5
ПАРАНИ	Описни	1
ПАРАЧИ	Присвойни	2
ПАХНЯЦИ	Описни	4
ПЕЧАЦИ	Описни	3
ПИРЬОВИ	Материялни	2
ПЛЕХОВИ	Материялни	1
ПЛЕЩЕНИ	Описни	2
ПОВИПАДОВАНИ	Описни	1
ПОВИТАРГОВАНИ	Описни	1
ПОВЯЗАНИ	Описни	1
ПОГОРЕНИ	Описни	1
ПОГУЖВАНИ	Описни	1
ПОДЗВИГНУТИ	Описни	1
ПОДЗЕЛЕНИ	Описни	1
ПОДЖОБАНИ	Описни	2
ПОДЛЪЙШИ	Описни	1
ПОДОБНИ	Описни	5
ПОДПОЛНИ	Описни	1
ПОЕДЗЕНИ	Описни	1
ПОЕДНОСТАВЕНИ	Описни	1
ПОЖУВАНИ	Описни	1
ПОЗАДЗИВАНИ	Описни	2
ПОЗАКРУЦОВАНИ	Описни	1
ПОЗАМЕТАНИ	Описни	1
ПОЗБЕРАНИ	Описни	2
ПОЗИТИВНИ	Описни	1
ПОЗНИ	Часови	1
ПОЗНАТИ	Описни	2
ПОЗЛАЦЕНИ	Материялни	1
ПОКЛАНИ	Описни	1
ПОКЛАДЗЕНИ	Описни	1
ПОКОЙНИ	Описни	3
ПОКОШЕНИ	Описни	2

ПОЛАДНЬОВИ	Описни	1
ПОЛНИ	Описни	11
ПОЛНЪЙШИ	Описни	1
ПОЛОЖЕНИ	Описни	3
ПОЛУВИГОЛЪНИ	Описни	1
ПОЛУЛЕЖАЦИ	Описни	1
ПОЛЪОВ	Присвойни	1
ПОМАЧАНИ	Описни	1
ПОМЕРВЕНИ	Описни	1
ПОМИШАНИ	Описни	5
ПООБЕШОВАНИ	Описни	1
ПООПЕРАНИ	Описни	1
ПООТВЕРАНИ	Описни	1
ПОПИТИ	Описни	1
ПОПОЛАДНЬОВИ	Часови	1
ПОПРЕРАСТАНИ	Описни	1
ПОПРЕРУЦОВАНИ	Описни	1
ПОРЕЗАНИ	Описни	1
ПОРИХТАНИ	Описни	5
ПОРОЗЦАГОВАНИ	Описни	1
ПОСАДЗЕНИ	Описни	2
ПОСКЛАДАНИ	Описни	4
ПОСКРИВАНИ	Описни	1
ПОСЛАДЗЕНИ	Описни	1
ПОСПАНИ	Описни	1
ПОСПАНШИ	Описни	1
ПОТАРГАНИ	Описни	1
ПОТОПЕНИ	Описни	1
ПОТРЕБНИ	Описни	8
ПОХОВАНИ	Описни	2
ПОЦУКРОВАНИ	Описни	3
ПОШВИДШАНИ	Описни	1
ПОШОРОВАНИ	Описни	2
ПРАВДИВИ	Описни	12
ПРАВИ	Местови	39
ПРАВУЧКИ	Местови	4
ПРАГАНИ	Описни	1
ПРАЖЕНИ	Описни	2

ПРАЗНИ	Описни	11
ПРЕВИДНИ	Описни	7
ПРЕВИДЗАЦИ	Описни	2
ПРЕДНІ	Местови	5
ПРЕЙДЗЕНИ	Описни	1
ПРЕКЛЯТИ	Описни	1
ПРЕКРАСНИ	Описни	4
ПРЕКУШЕНИ	Описни	1
ПРЕНАГЛАШЕНИ	Описни	1
ПРЕНАЙДЗЕНИ	Описни	1
ПРЕПУЩЕНИ	Описни	1
ПРЕСАДЗЕНИ	Описни	1
ПРЕСТАРИ	Описни	1
ПРЕСУДНИ	Описни	1
ПРЕТАРГНУТИ	Описни	2
ПРЕТВОРЕНИ	Описни	3
ПРЕЦАГНУТИ	Описни	1
ПРЕЧИТАНИ	Описни	1
ПРЕШВЕЧЕНИ	Описни	3
ПРИБЛІЖНИ	Местови	1
ПРИВАРТИ	Описни	1
ПРИВЕДЗЕНИ	Описни	1
ПРИВЯЗАНИ	Описни	1
ПРИЄМНИ	Описни	4
ПРИЄМНЄЙШИ	Описни	2
ПРИКВАЧЕНИ	Описни	1
ПРИКЛЄТНИ	Местови	4
ПРИКРИ	Описни	1
ПРИКРИТИ	Описни	2
ПРИКРЕЙШИ	Описни	1
ПРИЛІПЕНИ	Описни	1
ПРИНЄШЕНИ	Описни	1
ПРИПНУТИ	Описни	1
ПРИСУТНИ	Описни	4
ПРИТРИМУЮЦИ	Описни	1
ПРИХИЛЬНИ	Описни	1
ПРИЦИСНУТИ	Описни	1
ПРИШИТИ	Описни	1

ПРОСТИ	Описни	1
ПУКНУТИ	Описни	3
Р		
РАДОСНИ	Описни	2
РАНШИ	Часови	2
РАНСТИ	Описни	1
РЕКЛАМНИ	Описни	1
РИДКИ	Описни	1
РИЖНИ	Описни	8
РИЖНОРОДНИ	Описни	1
РИТСКИ	Присвойни	1
РОЗБИТИ	Описни	6
РОЗДЗЕЛЄНИ	Описни	1
РОЗЖИРЯЧЕНИ	Описни	4
РОЗКВИТНУТИ	Описни	5
РОЗЛИЧНИ	Описни	2
РОЗМОЧЕНИ	Описни	4
РОЗПУКНУТИ	Описни	3
РОЗПУЩЕНИ	Описни	1
РОЗРЕЗАНИ	Описни	1
РОЗСИПАНИ	Описни	1
РОЗТВОРЕНИ	Описни	3
РОЗТРЕШЕНИ	Описни	1
РОЗУМНИ	Описни	1
РОЗХЛАДЗЕНИ	Описни	1
РОЗЦАГНУТИ	Описни	3
РОЗШАТИ	Описни	2
РОЗШИРЕНИ	Описни	1
РОСНИ	Присвойни	1
РУЖОВ	Присвойни	8
РУЖОВАНИ	Описни	3
РУСКИ	Присвойни	1
РУЦЕНИ	Описни	3
С		
САМ	Описни	13
САЛАШКИ	Присвойни	1
СВИЛЕНИ (шор)	Материялни	1
СВЯТИ	Описни	4

СИНОВ	Присвойни	1
СКАМЕНЕТИ	Описни	2
СКЛЕНЯНИ	Материялни	6
СКЛОПЕНИ	Описни	1
СКЛУБАЧЕНИ	Описни	1
СКОРЯНИ	Материялни	6
СКОШЕНИ	Описни	2
СКРИТИ	Описни	8
СКРУЦЕНИ	Описни	1
СЛАДКИ	Описни	1
СЛАМЯНИ	Материялни	3
СЛАНИ	Описни	2
СЛУНКОВ	Присвойни	10
СМЕРТЕЛЪНИ	Описни	1
СМУТНИ	Описни	2
СОВИСНИ	Описни	1
СПЕНЕНИ	Описни	1
СПЕЧЕНИ	Описни	1
СПРАВЕНИ	Описни	22
СПРЕТИ	Описни	4
СПУЩЕНИ	Описни	1
СПУЩОВАНИ	Описни	1
СТАРГНУТИ	Описни	1
СТАРИ	Описни	19
СТАРШИ	Описни	8
СТАЕМНИ	Описни	1
СТВОРЕНИ	Описни	1
СТИДНУТИ	Описни	1
СТОРОЧНИ	Часови	1
СТРАЦЕНИ	Описни	1
СТРАШНИ	Описни	2
СТРИБЕРНИ	Материялни	1
СТУДНЬОВ	Присвойни	1
СУДЗЕНИ	Описни	2
СУХИ	Описни	3
СУХШИ	Описни	1
СУЧАСНИ	Описни	1
СУШНИ	Описни	2

СУШЕДНИ	Местови	1
СУШЕДОВ	Присвойни	4
СХОПНИ	Описни	1
СЦЕРНЯНКОВ	Материялни	1
СЦИСНУТИ	Описни	1
Т		
ТАЙНОВИТИ	Описни	1
ТАРКОВ	Материялни	1
ТВАРДЕЙШИ	Описни	1
ТВАРДИ	Описни	4
ТЕРАШНИ	Часови	1
ТОГОРОЧНИ	Часови	1
ТРИРОЧНИ	Часови	1
ТУПИ	Описни	2
У		
УВРЕДЗЕНИ	Описни	1
УДЖОБНУТИ	Описни	3
УЗНОЄНИ	Описни	3
УЗРЕТИ	Описни	2
УМАРТИ	Описни	3
УМИТИ	Описни	1
УНЄШЕНИ	Описни	1
УНЄЩЕСЦЕНИ	Описни	1
УПАРТИ	Описни	4
УПЕЧЕНИ	Описни	1
УПИТИ	Описни	2
УПРАГНУТИ	Описни	3
УПУТЕНИ	Описни	1
УРЕЗАНИ	Описни	2
УСАДЗЕНИ	Описни	1
УЧЕНИ	Описни	2
УШИКАНИ	Описни	1
Ф		
ФАМЕЛИЙНИ/ФАМИЛИЙНИ	Присвойни	9
ФИЗИЧНИ	Присвойни	7
Х		
ХАСНОВАНИ	Описни	1
ХИЖОВ	Присвойни	3

ХЛІВНИ/ ХЛІВСКИ	Присвойни	2
ХЛОПСКИ	Присвойни	1
ХОВАНИ	Описни	1
ХОРИ	Описни	3
ХРИСТИЯНСКИ	Присвойни	1
ХРОБАЧНИ	Присвойни	1

Ц

ЦАЛИ	Описни	24
ЦЕНКИ	Описни	13
ЦЕНЮНДИ/ ЦЕНЮЧКИ	Описни	2
ЦЕПЛИ	Описни	11
ЦЕПЛЄЙШИ	Описни	1
ЦЕРКОВНИ	Присвойни	3
ЦИХИ	Описни	6
ЦМИ	Описни	2
ЦУДЗИ	Присвойни	2

Ч

ЧАРНЄЙШИ	Описни	1
ЧАРНИ	Описни	12
ЧАРНО-БИЛИ	Описни	1
ЧАСТЕЙШИ	Описни	5
ЧЕЖКИ	Описни	2
ЧЕЖШИ	Описни	2
ЧЕЛІЧНИ	Материялни	1
ЧЕРВЕНИ	Описни	22
ЧЕРВЕНО-ЧАРНИ	Описни	1
ЧЕРВЕНКАВИ	Описни	1
ЧЕРВЕНШИ	Описни	1
ЧЕРНІЧКОВ	Присвойни	1
ЧИСТИ	Описни	2
ЧЛОВЕЧЕСКИ	Присвойни	1
ЧУДНИ	Описни	6

Ш

ШАЛЄНИ	Описни	1
ШВИДКИ	Описни	1
ШВИДШИ	Описни	4
ШВИЖИ	Описни	7
ШВИЦАЦИ	Описни	5

ШЕСТРИЧКОВ	Присвойни	1
ШЕСТРОВ	Присвойни	1
ШИВИ	Описни	9
ШИРОКИ	Описни	7
ШКОЛСКИ	Присвойни	2
ШЛЄБОДНИ	Описни	2
ШЛЄПИ	Описни	10
ШНІГОВ	Материялни	2
ШТЕФАНОВ	Присвойни	1
ШТРЕДНІ	Местови	1

Щ

ЩЕШЛІВИ	Описни	3
---------	--------	---

Ю

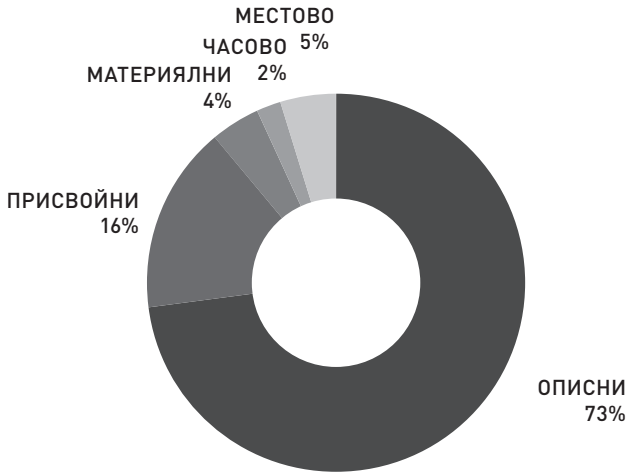
ЮСТИНОВ	Присвойни	1
---------	-----------	---

Я

ЯКИМОВ	Присвойни	1
ЯКИШИК	Описни	2
ЯРЧАНИ	Материялни	1
ЯСНИ	Описни	2
ЯСНЄЙШИ	Описни	1

Фреквентносц прикметнікох

ОПИСНИ: 1.608 од котрих 546 розлични, а у просеку виходзи же ше кажди прикметнік зявює 2,94 раз. Од тих 1608 описних прикметнікох у позитиву мае 1551 прикметніки, у компаративу 42, док у суперлативу 15 прикметніки.

ПРИСВОЙНИ: 353 од котрих 91 розлични, у просеку кажди прикметнік ше явя 3,87 раз.

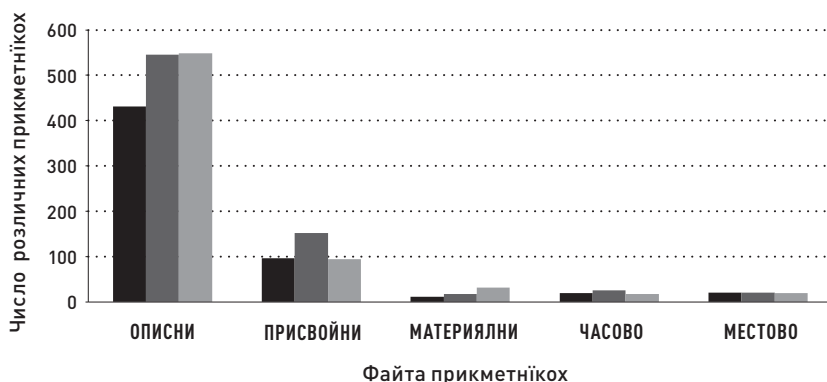
МАТЕРИЯЛНИ: 93 од котрих 32 розлични; кажди прикметнік ше явя 2,0 раз.

ЧАСОВО: 46 од котрих 16 розлични; єден шприкметнік ше явя 2,70 раз.

МЕСТОВО: 105 од котрих 20 розлични, єден прикметнік ше явя 5,25 раз цо би була и найвекша фреквентносц по тераз, но верим же тото не мож приписац часу кеди проза писана але вироятно самому писаню автора и тему котру описовал.

При Кочишови обачене подполне складанє зоз важацу норму. Аж и сербизми ше явяю лєм винїмково наприклад: крайні, неоцадзени, опросцени. Лєм дзекеди одступаня од правопису: катьки, люцки, облєчни, отаргнути, чернічков. Стил Кочиша характеризує чaste префиксованє зоз ви-, за-, на-, не-, од- и по-; док окреме велька фреквентносц суфiksa -ни. При вецей вариянтових прикметнікох зазначени лєм: мацерин – мацеров, фамелийни – фамилийни, хлївни – хлївски, ценюнди – ценючки, летні – летни. Од шицких авторох вон найвещей хаснує суперлатив зоз най-.

Богатосц вокабулара зоз прикметніками през час у кніжках

- Гавриїл Костелник Проза
- Михайло Ковач На окраїску
- Владимир Кочиш Паперови голуб

У пречитаних кніжках найфреквентнєйши шлїдуюци прикметніки:

1. Описни: богати, бешедлїви, били, благородни, бридки, високи, вельки, векши, воскресни, виновати, глїбоки, главни, груби, гришни, горки, готови, добри, длугоки, жалосни, жадани, желени, живи, завязани, здрави, инши, исти, красни, лепши, мали, мили, мирни, млади, мудри, нови, оштри, полни, празни, пусти, родзени, святи, силни, смутни, стари, цали, чежки, шалєни, шлєпи, щєшлїви...

2. Односни:

а) присвойни: бабов, божи, валалски, власни, горватски, голубячи, говльов, газдовски, дїдов, жвирячи, жидовски, животни, женски, Иринков, Кирилов, керестурски, люцки, мадярски, мацериньски, Марчов, оцов, римски, руски, фамелийни, церковни, чловечески, Шокецки, Яношов...

б) материялни: бундавов, гадвабни, глїняни, древени, житни, желєзни, злати, камени, конопни, месингови, млєчни, плишови, челїчни, ярчани...

в) часови: вични, давни, давнєйши, дакедишнї, єшеньски, ноцни, рани, стародавни, терашнї, тедишнї, януарски, ярнї...

г) местови: блїзки, далєки, дальши, заднї, зоднукашнї, остатнї, приварошки, преднї, штреднї...

Компарация прикметнікох:

У приповідкох котри я обрабляла заступена компарация, але не у велькей мири. Часто прикметніки котри ше явяю у позитиву у истей приповідки маю и компаратив датого прикметніка. Док суперлатив скоро вше идзе сам, без предходней наяви зоз нїзшим ступньом. Вообщє за компарацию би могло повесц же кажди прикметнік котри мож супньо-вац ма форму за кажди ступень, але не и обовязносц же би шицки три ступні були заступени на єдним месце. Кед бизме спатрали хаснованє компараций здобува ше упечаток же вообщє у писаню компарацию найвещей хасную новинаре же би посцигли цо моцнейши упечаток зоз на-словом, та и цалим текстом. При новинарох и обачуєме поровнованя котри одступаю од духа языка. Новинаре почали компаровац тоти прикметніки котри знача абсолютне.

Прикметніки странского походзєня:

У приповідкох котри я читала нет странски прикметніки. Найвещей ше хасную у обичней каждодньовей бешеди. Приклади котри сом назберала то зоз рогварки зоз младима зоз мойого околїска. Основне цо би могло повесц о тих прикметнікох и на яки способ ше вони розвиваю то би було шлїдующе. Язык ше розвива ведно зоз дружтвом котре го хаснує. Анї єден язык не може буц изоловани. Людзе и їх бешеда през вики розвитку мали дотик, заєдніцки точки и медзисобни уплїви єдни на других. Углавним уплївовали векши ґрупи на менши. Так и ми Руснаци були менша ґрупа у одношеню на других, та зме константно подлеговали рижним асиміляцийом. Но, у каждим языку та и у руским єст странски слова. Пожички находзимє у каждей файти словох, та и у прикметнікох. Перши пожичени прикметніки вошли до руского языка барз давно, мамє мадяризми, германизми, латинизми, италиянизми, румунизми, русизми, сербизми и др. То подполно нормалне зявенє, єдноставно би неможлїве заврец свой язык и його штредок же би не вошли нови странски вирази. Дзєпоєдни слова ше не одомашня, єдоставно их язык не прилапи, цо вироятно кед иснує адекватни еквивалент котри ше уж хаснує. Попри тих нових словох котри не останю у языку, єст вельо слова котри ше затримаю и достаю своєю место у языку. Кед приповедаме лєм о странских прикметнікох котри достали место у руским языку вони з вкшей часци настали зоз наставаньом нових технолґийох и як ше модернизовал швет. Главна причина за хаснованє странских прикметнікох у тим же у нашим языку не було одвитуючи еквиваленти. Попри технїки вельки уплїв ма и телевизия. Прейґ телевизийї, т.є. рижних емисийох и

филмох усвоюєме сербски и англійски прикметніки та и други слова. Велі англійски слова не усвоюєме директно зоз англійского але индиректно преїг сербского бо велі прикметніки странского походзеня єст и у сербским язичу котри лексично вельо богатши од руского.

Попри телевизії на тото уплїваю и велі часописи и маґазини. Гу тому на фреквентносц хаснованя странских прикметнікох уплївує и тото же Руснаци жию у язично мишаних штредкох, у хторих ше язично муша прилагодзовац. Гоч постоя на даяки способ и чисти руски штредки, кед ше Руснак гоч кадзи руши вон уходзи до штредку у котрим не його мацерински руски язик. Велі руски дзеци, так повесц велька векшина штредні школи закончує на сербским язичу, цо ше одноши и на високе образованє. По законченю школованя робота ше достава у сербских штредкох, та и таки способ почина хаснованє странских прикметнікох, причим ше нашо руски забуваю.

Уж сом спомла же бешедни ареал єдного язика не можлїве заврец од вонкашніх уплївох бо би то було одрезованє од цалого швета. Не можлїве анї на тельо провадзиц пременки у язичу же би ше константно творели одвитуюци еквиваленти за каждую странску пожичку. У сушедней Горватскей линґвисти маю окремени способ на котри ше боря процив странских словох. Вони раз рочне организую наукови сход на котрим ше розпатраю шицки странски слова котри ше хасную и на основи тих словох ше творя подполно нови слова. Велі так створени слова ше ридко хасную. У писаней форми ше ище и хасную, док то не мож повесц за бешедну форму горватского язика. Велі форми таких словох знаю випатрац як карикатури домашнього язика, так же вельо лепши резултати ше доставаю кед ше странске слово прилагодзи гу правилом домашнього язика, та после одредзеного часу и вони поставаю часц лексикона. Ту обрациме увагу на прикметніки котри ше ище вше не одомашнєли у руским язичу, а котри ту, котри ше хасную. Тоти прикметніки спадаю до групи описних прикметнікох.

Таки странски прикметніки ше:

- не меняю по припадкох
- не ступнюю

Як и други народи та и ми Руснаци маме вельо прикметніки странского походзеня котри ше не меняю по припадкох и не ступнюю ше. Можебуц ше и вони раз одомашня у язичу та буду мац форму руского язика, але тераз би то було накарадне. Таки прикметніки то: *гала, екстра, инстант, каро, макси, мини, пепито, секси, соло, супер, теґет, ултра, фер, тренди, фенси, бордо, лайт, бланко ...*

Приклади сом зберала од школярох осмей класи основней школи, од школярох трецей и швартей класи ґимназії и од моїх парнякох котри на закончующих рокох студийох. Шицки особи котрим сом ше випитовала о спомнутих прикметнікох чечно бешедую по руски.

Вона купела **браун** сукню.

Шивачка ей ушила **шик** шмати.

Нешкайши дзивчата ноша **секси** шмати.

Почитовани патраче, нешка сце мали нагоду провадзиц **фер** змаганє у столним тенису.

На вечаршим омладинским балу Мариєтова шмата була **фенси**.

Михайло облекол **тренди** кошулю.

На Новим шоре єст єдна капуре котра офарбена на **бордо**.

Оглядали ше хлапци за Геленку бо мала **екстра** фризурю.

На прешлорочним сайму сом купела **супер** кніжку о пейзажней архитектури.

Даниєлов товариш ма **суперкул** справованє.

Добри ци и тоти панталони, але гевти ци наисце були **кул**.

Штрედньошколци любя ше справовац и ношиц у тераз популярним **урбан** стилу.

За тогорочних студентох дипломцох то було **лонг лайф** ученє.

Жителє Бечею прешлого року мали нагоду провадзиц три подполно розлични **лайв** концерти.

Вибрали зме **ол инклузив** аранжман на Шри Ланки.

Дохтор му строго наказал хаснованє лєм **лайт** млека и шицких млечних продуктох.

Посланїки Народней скупштини Републики Сербії вецей не у обовязки подписовац **бланко** задзекovanja.

У виробку того проєкта хасновани лєм **гай тек** технолоґия.

Вони хасную **пріпейд** числа мобилного оператера.

Нїхто би не хварел же и Богдан Юрич будзе дакеди **ферплеј** бавйач.

Пиксия и дзень нешка велї тримаю за **олстар** фодбалера.

Мож обачиц же шицки прикметніки углавним вязани за технолоґию и моду. Треба надпомнуц же лістина таких прикметнікох не вичерпана и ма тенденцию преширюваня.

5. ЗАКЛЮЧЕНЄ

У роботи прикметніки, як пременліва файта слухов, спатрени преїг класифікації Юліяна Рамача спрам котрей розликуєме описни, присвойни, материялни, часово и местово. У першим поглавю наведзени цилі виглєдованя и потолковани вибор теми. У другим поглавю представени русинистични и славистични попатрунки на прикметніки. У третим поглавю описани корпус базовани на творох Гавриїла Костельника, Михайла Ковача и Владимира Кочиша, а у штвартим зазначени прикметніки, їх файта и число зявйованя у корпусу, у кождим зоз виглєдованих жридлих.

По анализованю виглєдовацкогo корпуса мож повесц же описни прикметніки найвещей заступени у кождим виглєдованим жридли (при Костельникови 76%, при Ковачови и Кочишови по 73%), а за німа присвойни (при Костельникови 17%, при Ковачови 18%, а при Кочишови 16%). Материялни, местово и часово прикметніки заступени у меншей фреквенції при кождому авторови.

Цо ше дотика одступаня од нешкайшей граматичней форми вона найвекша при Костельникови. Причина тому же норму хтору вон препоручел у своєї *Граматики бачваньско-рускеї бешеди* (1923) познейше у найвекшей мири вименєл Микола М. Кочиш (1974). Норма Кочиша провадзена у творох Ковача и Кочиша. Корпус указал и на факт же Ковач и Кочиш пошвещели векшу увагу же би прикметніки сербского походзєня не були укључовани до творох. Так, наприклад, прикметніки у форми (*женьски, вщєрашні; дяволски, каждодневни*) находзиме лєм при Костельникови, як и прикметніки у двоякеї форми (*Воємски / воєнски, Панотцов / паноцов*).

Як найфреквентнейши суфиги при Костельникови то: -ни, -ти, -ки, -и; а префиги: до-, за-, не-. При Ковачови найчастейше стретаме шлїдуєци суфиги: -ни, -ти, -ки, -ли, -и; префиги котри часто хаснує то: не-, ви-, од-, по-. У Кочишовим ділу найфреквентнейши суфиги: -ни, -ти, -ки; а фреквентни и префиги: ви-, за-, на-, не-, од-, по-.

Цо ше дотика непременлівих прикметнікох, хтори обачуєме у сучасним язикy, вони не зазначени у виглєдовацким корпусу.

Прикметніки у руским язикy ше не хасную лєм у служби означованя прикмети одредзєного поняца, алє и у служби означованя множєства прикметох як самостойне слово. Шицки авторе практикую вихабяне

меновніка и на тот способ преноша обще познати поняца котри ше углавним одноша на людски род як цо то человек, людзе, жена, дзеци и инше. Наприклад: *Як ше небо отвори – та вец о тим старши приповедаю младшим през цали свой живот* (Костельник); *Векшина пиря, а билого на ніх лем телько кельо було и радосци док дзеци вишедзели и викармели* (Ковач); *През глас присутних, найблізших, Яков чувствовал якеш зашлепнуте медзисобне недовиріє и прето му було ище баржей жаль*. (Кочиш).

Виглєдованє представя одредзене доприношенє русинистики з оглядом же по тераз були опубликовани лем даскельо науково стат’ї и окремни поглавя у потерашніх трох руских ґраматикох, та, спрам того, тота робота у цалосци представя перше спатранє прикметнікох у интеґралней форми.

ЛИТЕРАТУРА

1. Кишюгас Яков, *Читанка за III класу основней школи*, Завод за учебніки, Београд, 2007.
2. Клајн Иван, *Речник језичких недоумица*, Чигоја, Београд, 2009.
3. Костельник Гавриїл, *Проза на бачваньско-сримским руским литературним језику*, Руске слово, Нови Сад, 1975.
4. Ковач Михайло, *На окраїску*, Руске слово, Нови Сад, 1983.
5. Кочиш Владимир, *Паперови голуб*, Руске слово, Нови Сад, 1994.
6. Кочиш Микола М., *Граматика руского језика I фонетика, морфологија и лексика*, Покраїнски завод за издавање учебнікох, Нови Сад, 1974.
7. Малцијева Вјера, Тополињска Зузана, Ђукановић Маја, Пипер Предраг, *Јужнословенски језици граматичке структуре и функције* (у редакцији Предрага Пипера), Београдска књига, Београд, 2009.
8. Медеши Гелена, Тимко-Дітко Оксана, Фейса Михайло, *Руско-сербски словнік* (редактор Юлијан Рамач), Филозофски факултет одделене за русинистику и Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад, 2010.
9. Мразовић Павица, *Граматика српског језика за странце*, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци, Нови Сад, 2009.
10. Пипер Предраг, Клајн Иван, *Нормативна граматика српског језика*, Матица српска, Нови Сад, 2013.
11. Рамач Юлијан, *Граматика руского језика за I, II, III и IV класу гимназиј*, Завод за учебніки и наставни средства, Београд, 2002.
12. Фейса Михайло, *Англијски елементи у руски језику*, Руске слово, Нови Сад, 1990.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

811.161.2'367.623

ДЖУНДЖАР, Марина, 1988-

Прикметниџи у руским језику / Марина Джуджар. –
Нови Сад : Завод за културу войводјанских
Руснацох, 2015 (Ниш : Свен). – 87 стр. ; 24 см. – (Едиција
Иновацији / Владимир Гарјански)

Тираж 100. – Библиографија.

ISBN 978-86-89945-08-9

а) Русински језик – Придеви
COBISS.SR-ID [300954631](#)

ЕДИЦИЈА
ИНОВАЦИЈ
ВЛАДИМИР
ЃАРИЈАНСКИ

ЗАВОД ЗА КУЛТУРУ
ВОЙВОДИЈАНСКИХ РУСНАЦОХ
ЗАВОД ЗА КУЛТУРУ ВОЈВОЂАНСКИХ РУСИНА